

[1] - 2011.09 - Реституция в Сърбия – звучи познато

<http://sobstvenik.bg/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/item/236-%D0%A0%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B2-%D0%A1%D1%8A%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%8F-%E2%80%93-%D0%B7%D0%B2%D1%83%D1%87%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE>

Реституция в Сърбия – звучи познато

Дори и със закон едва ли ще бъдат отстранени много от несправедливостите, причинени на хората

Връщане в реални граници или компенсации? През септември в Сърбия ще се гласува закон за реституция на собствеността. От тамошната дискусия си личи, че някои от “българските” проблеми ще се проявят и при съседите.

Сръбският вицепремиер Божидар Джелич заяви, че законът се отнася до всички **ИМОТИ**, иззети след Втората световна война: недвижими **ИМОТИ**, фирмена собственост, лична собственост, селскостопански **ИМОТИ**. “Заинтересованите граждани, които според някои оценки са около 150 000, имат на разположение две години след влизането в сила на този закон, за да поискат възстановяване на собствеността си”, каза Джелич.

Но дори със закон за реституцията едва ли ще бъдат отстранени много от несправедливостите, причинени на хората в Сърбия. Заместник-омбудсманът Ева Вукашинович поставя логичния въпрос, защо тъкмо 1945 година е избрана като начална. Тя припомня, че определени групи сръбски граждани са били лишени от **ИМОТИ** и преди това. Става дума преди всичко за еврейската общност и за представители на унгарското национално малцинство.

Според проектозакона, на собствениците и техните наследници ще бъде върната отчуждената собственост, а ако това не е възможно – ще им бъде дадена собственост в замяна или пък финансова компенсация. За това обезщетение държавата е предвидила 2 милиарда евро. Миле Антич – координаторът на организацията, която защитава интересите на бившите собственици, се опасява обаче, че вариантът с обезщетения може да подмени реалното връщане на собствеността и да увреди правата на хората.

Юридическият експерт Драгомир Янков пък подозира, че чрез закона за реституцията правителството скришом се опитва да легализира определени политически и икономически елити, в чиято полза се генерират огромни парцели селскостопански земи, нещо като латифундии. Той смята, че това може да доведе до сериозно социално разслоение. “Ще заприличаме на Латинска Америка. В периферията на тези латифундии ще останат да живеят бедни и безимотни селяни, почти безплатна работна ръка”, прогнозира Янков.

Имаше много възражения срещу законопроекта за реституцията, доста неща бяха вече коригирани. Въпреки това Ева Вукашинович смята, че и сега всеки член от закона крие потенциални проблеми. Остава да се види в какъв окончателен вариант правителството ще внесе законопроекта и как ще изглежда самият закон след гласуването в Скупщината. Едва ли всички несправедливости ще бъдат коригирани, но законът все пак може да

даде сериозен тласък на сръбската икономика. Особено ако чуждестранните инвеститори го възприемат като сигнал, че Сърбия вече е привлекателно място за техните капитали.

Очаква се първите реституции да започнат през идната година, а обезщетенията ще стартират през 2015 година. Щети, вследствие на пропуснати ползи поради невъзможността за използване на имота, няма да бъдат компенсирани.

DW

[2] - 2011.09.26 - И в Сърбия ще има реституция - автор Аргументи бг

<http://argumenti-bg.com/8536/i-v-sarbiya-shte-ima-restitutsiya/>

И в Сърбия ще има реституция

26 септември 2011 20:36 | Аргументи бг |

Сръбският парламент прие в понеделник закон за връщане на имущество, конфискувано от комунистическия режим след Втората световна война, предаде АФП. Законодателната стъпка е ключова за кандидатурата на страната за членство в ЕС.

Законът, нетърпеливо очакван от около 150 хиляди собственици и наследниците им, чието имущество е било конфискувано от комунистическите власти, беше подкрепен от 117 от общо 154 депутати, присъствали на парламентарната сесия.

Законът за реституцията предвижда възвръщането на имущество или земя, когато е възможно, или компенсация в държавни облигации от фонд от 2 милиарда, основан от държавата.

[3] - 2011.09.27 - Сърбия прие закон за реституцията - TV7

<http://tv7.bg/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D0%A1%D0%B2%D1%8F%D1%82/%D0%9E%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/%D0%A1%D1%8A%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B5-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD-%D0%B7%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0.1.1.i.965812.c.51.html>

Сърбия прие закон за реституцията

27.09.2011 | 10:28

0 0

[Share on facebook](#)[Share on twitter](#)[Share on email](#)[Share on print](#)[More Sharing Services](#)0

Сърбия прие закон за реституцията

Сръбският парламент прие закон за реституцията. Новият документ предвижда връщането на имущество, конфискувано от комунистическите власти след Втората световна война. Законът е ключов момент в усилията на Сърбия да се присъедини към Европейския съюз. Той е част от пакета реформи за собствеността на недвижимо имущество. Тези реформи са необходими, за да бъдат покрити изискванията за получаване на статут на страна кандидат за членство.

Документът беше приет с гласовете на 117 народни представители, 23-ма се обявиха против. Законът за реституцията предвижда връщането на земя или имущество, ако е възможно, или компенсация с държавни облигации в следващите 15 години.

Законодателната стъпка обаче не бе посрещната със задоволство от хиляди сърби, които чакат от години да им бъдат върнати фабрики, сгради, апартаменти или пък друго имущество, конфискувано някога. Според наследниците, законът не е в състояние да компенсира несправедливото отнемане на собственост на техните семейства.

За момента не е ясно колко терена и недвижимо имущество подлежат на реституция в Белград и останалите градове. Предполага се, че броят на наследниците, които ще имат претенции към конфискувано имущество е около 150 000 души.

[4] - 2011.09.27 - Сърбия ще връща имоти, конфискувани след Втората световна война - автор Десислава Попова

<http://www.investor.bg/novini/122/a/syrbiiia-shte-vryshta-imoti-konfiskuvani-sled-vtorata-svetovna-voina,123611/>

Сърбия ще връща имоти, конфискувани след Втората световна война

Законът за реституцията се счита за ключов за усилията на страната да се присъедини към Европейския съюз в бъдеще

Сръбските законодатели приеха закон за връщането на имоти, конфискувани от комунистическите власти след Втората световна война, който се счита за ключов за усилията на страната да се присъедини към Европейския съюз в бъдеще, предаде АР.

Реформата обаче предизвика критиките на наследниците на имотите, които се оплакват, че законът няма да поправи несправедливостта, причинена на семействата им.

Законопроектът е бил подкрепен от 117 от 154-те депутати, присъствали в парламента в понеделник, докато 23 са гласували „против“. Законопроектът е част от пакет реформи, регулиращи собствеността на имоти в балканската страна – едно от условията, които Сърбия трябва да изпълни, за да стане официален кандидат за членство в ЕС по-късно тази година.

Законопроектът за реституцията предвижда връщането на имоти или земя, когато това е възможно, или компенсация под формата на държавни облигации от фонд на стойност 2 млрд. евро.

[5] - 2013.04.28 - И Марин Райков предаде Западните покрайнини - автор Велизар Енчев

<http://www.desant.net/show-news/27149/>

И Марин Райков предаде Западните покрайнини

Новината е видяна **840** пъти

Добавена на: 28.04.2013 10:26

Брой **205**

Автор : Велизар Енчев

Техният глас няма да бъде зачетен. Марин Райков си затвори очите за решението на Сърбия да не позволи откриване на избирателни секции за парламентарните избори на 12 май

Служебното правителство капитулира пред Сърбия: на 12 май българите в Царибродско и Босилеградско няма да гласуват на парламентарните избори

Когато по волята на президента Плевнелиев посланикът във Франция Марин Райков стана служебен премиер, малцина обърнаха внимание на факта, че той поема и ръководството на Външното министерство. Това е без прецедент в новата ни политическа история, което означава, че Райков има две мисии в България - не само да организира извънредните парламентарни избори на 12 май, но и да води външната ни политика в изключително труден за Европейския съюз момент.

След финансовия фалит на Гърция и банковата драма в Кипър, на европейския хоризонт се задават мрачни облаци от Испания и Португалия, където пазарите са на ръба на оцеляването.

И докато Западна Европа чака да отминат финансовите бури, Западните Балкани трепетно очакват европейското си членство.

В три отделни резолюции депутатите в Европейския парламент предупредиха Сърбия, Черна гора и Косово, че ще постигнат напредък в отношенията си с Европейския съюз, ако се концентрират върху добросъседските отношения и реформите.

На 17 април Европарламентът отново напомни на Сърбия, че преговорите за влизане в ЕС могат да започнат преди юни 2013 г., само ако сръбското правителство уважава правата на малцинствата. Последното има ключово значение за българо-сръбските отношения, защото визира и правата на българите в Западните покрайнини.

Как разчетоха посланието на Европейския парламент служебният министър-председател и оглавяваното от него МВнР?

Още в първия си ден като служебен премиер Марин Райков си затвори очите за решението на Сърбия да не позволи откриване на избирателни секции за парламентарните избори на 12 май.

Въпреки че много българи в Западните покрайнини имат български паспорти, повечето от тях нямат настоящ адрес в България и не могат да гласуват на българска земя. След отказа на Белград да открие избирателни секции в Босилеград и Цариброд, те не могат да дадат гласа си и по местоживееене.

Вместо Външното ни министерство да реагира, вместо да упълномощи посланика ни в Белград да проведе спешни разговори със сръбската дипломация, Райков вдигна бялото знаме, оправдавайки се със суверенното право на всяка държава да решава подобни въпроси.

Демократичният съюз на българите в Сърбия изрази огорчение и възмущение от дискриминационното решение на Белград, а председателят му Драголюб Иванчов припомни, че това се случва повторно. Според него антибългарското поведение на сръбските власти може да се тълкува като лош сигнал за двустранните отношения.

Не е тайна, че правителството на ГЕРБ обслужваше сръбските, а не българските интереси. Премиерът Бойко Борисов, председателят на Народното събрание Цецка Цачева и външният министър Николай Младенов декларираха, че дават безрезервната си подкрепа за влизането на Сърбия в ЕС. По това време зам.-министър на външните работи и отговарящ за балканския сектор в дипломацията бе именно Марин Райков.

Въпреки че е сред запознатите със спорните балкански въпроси, при това работил три години в посолството в Белград, Райков не само не отхвърли нихилистичната политика на ГЕРБ, но и горещо я подкрепи. Защото реши, че това е най-сигурният начин отново да получи посланическият пост в Париж. Пост, който зависеше от премиера Борисов и президента Георги Първанов - и двамата не криещи симпатиите си към Сърбия и резервите си към борбата на българите в Западните покрайнини.

Четири години, след като ГЕРБ пое властта и даде зелена светлина за сръбското еврочленство, Белград е на прага на ЕС и всеки момент може да получи дата за започване на преговори за присъединяване. Кое то окончателно ще ни лиши от правото на вето - най-силното ни оръжие срещу сръбския национализъм. Така българският коз с името "Западни покрайнини" ще бъде елиминиран, а с него и правата на българите в изконните български земи, отнети ни след несправедливия Ньойски договор от 1919 г.

След натиска на медиите и на първо място на ТВ СКАТ, Външното ни министерство поясни: Сърбия разреши да се проведе гласуване на парламентарните избори на 12 май в посолството ни в Белград и в генералното консулство в Ниш. Говорителят на МВнР Димитър Япраков каза, че в изпратена до сръбските власти нота, освен за Белград и Ниш, е поискано разрешение за откриване на избирателни секции и в българските културни центрове в Босилеград и Димитровград. Но поради вътрешни законодателни правила Сърбия не разрешава гласуване извън градовете, в които имаме дипломатическо и консулско представителство.

Защо Марин Райков се съобрази с дискриминиращото малцинствата сръбско законодателство (променено само преди година), а не с българите в Западните покрайнини? Защо сами се отказахме от ветото и предадохме Западните покрайнини? Защо някогашният трети секретар в посолството в Белград, борещ се като млад дипломат за правата на българите в Цариброд и Босилеград, стана сърбофил? Отговорите на тези въпроси даде Зденка Тодорова - правозащитник, един от създателите на Демократичния съюз на българите в Югославия. В "Дискусионно студио" на ТВ СКАТ тя сподели това:

„Дипломатът, с когото контактувах най-много след 1989 година по проблемите на българите в Западните покрайнини, бе Марин Райков. В началото той проявяваше разбиране за проблемите, породени от потъпкването на нашите права. С течение на времето Райков коренно се промени. Това особено пролича, след като стана заместник-министър на външните работи при Надежда Михайлова.

Тъй като с д-р Марко Шукарев отстоявахме позицията, че България трябва да ни помогне и да спре сръбската асимилационна политика, Райков влезе в остър конфликт с нас и отношенията ни охладняха. Ние бяхме против задкулиските сделки на София и Белград, заради които за 80 години българското малцинство в Западните покрайнини се стопи от 120 000 на 20 000 души.

За да имат послушни лидери на ДСБЮ, през 1997 г. Марин Райков и посолството в Белград подкрепиха за председател на финансирания от българската държава Български културно-информационен център в Цариброд човек с криминално досие. Отстраняването на д-р Шукарев от председателския пост в ДСБЮ бе посрещнато с одобрение от българската и сръбската дипломация.

Така бе обезличена единствената партия на българите в Сърбия, за да не може да се явява на

избори. Това бе преврат, който доведе до това, че в момента Българският културно-информационен център в Цариград е филиал на сръбска партия, участвала на последните местни, парламентарни и президентски избори.

През май 2010 г. в Ниш пристигна външният министър Николай Младенов, придружаван от заместник-министъра Марин Райков. Вместо да разговарят с истинските представители на българското малцинство, тримата подбраха удобни за тях българи, на които изнесоха куха лекция за това как трябва да се помирим със статута си на подтиснатото малцинство в името на общоевропейските ценности

На 14 май 2010 г. казионният вестник „Братство“ отпечата словото на Марин Райков, което съдържаше този циничен призив: „България трябва да ви помогне, Сърбия също, но най-напред би трябвало да се попитате какво самите вие правите за решаването на проблемите си...“.

Така може да говори всеки друг, но не и български дипломат, милеещ за всеки българин извън пределите на България. Нима Райков не знае как сърбите ни мачкат, как ограничават изучаването на български език в училищата, как прогониха българските свещеници от църквите?

Политици и дипломати като Марин Райков са творците на капитулантската политика към Западните покрайнини, която ще има трагични последици за нас"...

Всъщност истината за поредното герберско предателство трябва да се търси в сухата статистика. Тя говори, че на всички избори след 1989 г., на които българите в Западните покрайнини са гласували в изборителните секции в Ниш, Босилеград и Цариград, те не са давали гласа си за управлявалата дотогава партия в България.

Повече от половината бюлетини винаги са били за опозиционните сили, които и да са те. На 12 май българите в Западните покрайнини няма да гласуват, защото малцина от тях имат възможността да пътуват за отдалечените изборителни секции в Ниш и Белград. Така сръбските власти показаха истинското си лице, нямащо нищо общо с европейските стандарти за правата на малцинствата. Което обаче не е никаква изненада. Както и малодушието на служебния български премиер не бива да ни изненадва. Горчивата балканска история учи, че най-големият враг на България са домораслите ни политици.

Анализирай това

Не е тайна, че правителството на ГЕРБ обслужваше сръбските, а не българските интереси. Премиерът Бойко Борисов, председателят на Народното събрание Цецка Цачева и външният министър Николай Младенов декларираха, че дават безрезервната си подкрепа за влизането на Сърбия в ЕС. По това време зам.-министър на външните работи и отговарящ за балканския сектор в дипломацията бе именно Марин Райков.

[6] - 2013.05.13 - Българите от Царибродско имат още година да си реституират земите - Драголюб Нотев

<http://www.spekulanti.com/imoti-bulgaria/31773-bulgarite-ot-caribrodsko-imat-oshte-godina-da-si-restituirat-zemite>

Българите от Царибродско имат още година да си реституират земите

13 май 2013 - 14:51 | Прочетена (402) | Препоръчай (0) | Коментари (0)

Земите в Община Цариброд трябва да принадлежи на хора, които са живели тук, а не да дойдат хора от другаде, и да ги изкупят на безценица. Това казва пред Агенция „Фокус” Драголюб Нотев, представител на българското малцинство в Сърбия, по повод реституцията на земи в Община Цариброд.

„Според Закона за реституцията на земите, в Сърбия има записани много българи собственици на земи. Българите, живеещи в България, които по една или друга причина, или от страх, не са обработвали земите... и са ги занемарили. При нас в момента тече реституцията, а никой не се обажда, за да информира тези хора, че имат право да си възстановят земите“, казва той.

„Има заинтересовани хора, които не са от нашите краища и се интересуват от земите край река Ерма, комплекс Звонска баня, около гр. Трън и ги купуват, защото са евтини. Идват хора от Албания и купуват земята и тази територия си остава албанска”, разказва Нотев.

„Отправлям призив към изселниците от Цариброд, защото границата е разделяла села във времена, които не са сближавали, а са разделяли хората и са гледали да ги отчуждят един от друг. Тази земя от Община Цариброд е била дадена на Кралство Сърбия, Хърватия и Словения, но това си е българска земя, на хора от България и тези, които имат право - да си я възстановят”, призовава Нотев.

По думите му - законът важи още цяла година.

„Законово е правото им да си възстановят имота, те са наследници. Процедурата по връщането на земята е подаване на заявка за връщането на земята по силата на Закона за реституция и се плаща данък, който не е в голям размер, в кметството в гр. Цариброд”, уточнява Нотев.

По неофициална информация над 30 000 са българите от Община Цариброд, живеещи само в София, и поне една трета от тях са наследници на земя.

[7] - 2013.05.15 - Сърбия връща български земи - автор Елена Попова

<http://reporterbg.com/index.php?id=60488>

Сърбия връща български земи

Безпрецедентно за западната ни съседка

15 май 2013 19:23 Елена Попова 1 коментар [Споделете във Facebook](#)

Драголюб Нотев

Снимка: ABC News

Сръбската държава безпрецедентно връща на наши сънародници техни наследствени земи в пограничните райони. „Това стана възможно с приетия през 2012 година Закон за реституцията, който позволява на българите да заявят претенции към имотите, които са принадлежали някога на семействата им, и да добият собственост над тях, обясни пред РЕПОРТЕР Драголюб Нотев, представител на българското малцинство в Сърбия. В западната ни съседка се съхраняват много архиви с имената на изселници, чиито потомци имат наследствени права.

Въпреки това обаче, и въпреки че в момента в Цариброд тече реституция, никой не е уведомил тези хора за възможността да си върнат земите, обясни Нотев. По тази причина представители на българското малцинство в Сърбия са се нагърбили със задачата да информират за това колкото може повече хора, както и български медии.

Времето, през което могат да се заявят претенции към наследствени земи в западната ни съседка обаче, изтича в края на 2013 година.

По неофициална информация около 30 000 са изселниците у нас само от Община Цариброд. От тях наследници на земи са около 10 000 души.

Територията на Цариброд е била дадена на Кралство Сърбия, Хърватия и Словения, но тя е българска, принадлежи на хора от България и е тяхно законно право да си я върнат, уточни Нотев.

Представители на българите в Сърбия са отправили молба към премиера Марин Райков да съдейства за официално приканване на наследниците да си потърсят правото на собственост.

Следим положението на сънародниците ни

„Статутът и правата на българското национално малцинство в Сърбия е ключова тема от българо-сръбските отношения“, заяви министър-председателят и външен министър Марин Райков на по време на срещата си с във вторник с представители на българското национално малцинство в Република Сърбия.

България следи внимателно положението на сънародниците ни там, защото членството в ЕС е перспектива за Република Сърбия, която ние подкрепяме, каза още Райков.

По думите му в рамките на тези интеграционни процеси перспективата е границата между двете държави да бъде една символична административна линия, която ще свързва, а няма да разделя хората от двете страни.

Ничия територия

Целият пограничен район на Босилеград също е български, но много от имотите са нерегламентирани, пустеят и се водят ничия земя, обясни пред РЕПОРТЕР председателят на КИЦ „Босилеград“ - Иван Николов.

Голям е интересът на купувачите и към тези земи, и към земите в Цариброд, тъй като нямат собственост и се продават на безценица, уточни Драголюб Нотев. По думите му най-заинтересовани са албанците. Процедурата за придобиване на имот, изисква подаване на заявка за връщането на земя по силата на Закона за реституцията. След това в кметството в гр. Цариброд се плаща данък, който не е в голям размер, уточни Драголюб Нотев.

Сръбското законодателство обаче посреща подобни претенции само срещу стабилни документи, които доказват собственост или роднинска връзка, по силата на която има наследственост, обясни Николов.

[8] - 2013.05.16 - ЕКСКЛУЗИВНО! Сърбия ще върне български земи! - автор Калинка Петрова

<http://www.chudesanet/ekskluzivno-sarbiya-ste-varne-balgarski-zemi/>

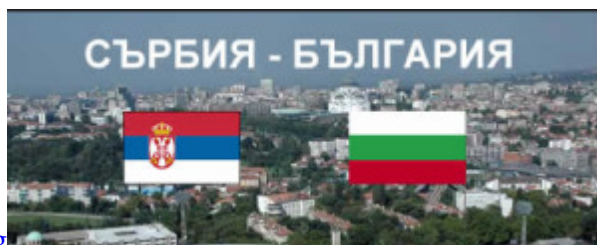
ЕКСКЛУЗИВНО! Сърбия ще върне български земи!

[Калинка Петрова](#) 16 май 2013 [1 коментар](#)

Сръбската държава ще предприеме безпрецедентен акт като върне на наши сънародници техни наследствени терени и земи, намиращи се в пограничните райони

Сърбия ще върне *български земи*. **Сръбската държава** ще предприеме безпрецедентен акт като върне на наши сънародници техни наследствени терени и земи, намиращи се в пограничните райони.

[http://www.chudesanet/wp-](http://www.chudesanet/wp-content/uploads/2013/05/13.png)

[content/uploads/2013/05/13.png](http://www.chudesanet/wp-content/uploads/2013/05/13.png)

<http://www.chudesanet/wp-content/uploads/2013/05/13.png>

Сърбия и България ще уреждат имуществени въпроси

Това става възможно след като през 2012 г. е приет Закон за реституцията, в който е записан текста, че българите ще могат да предявят претенции към имотите си, които са били собственост на техните семейства преди години и така ще могат да станат отново собственици върху тези земи. Това заяви Драголюб Нотев, който е представител на българското малцинство в *Сърбия*, цитиран от „Репортер“ и novini.bg.

В архивите са запазени имената на изселници, чиито наследници ще могат да предявят правото си на собственост. В момента в **Сърбия** тече процес на реституция, но българите не са уведомени за този акт. Така те биха пропуснали периода, в който да заявят претенциите си и който изтича в края на 2013 г.

Заради това представителите на българското малцинство са се заели с нелеката задача да дадат гласност на това право на българските граждани да възстановят правото си на собственост върху имотите си.

По неофициална информация има около 30 000 изселници у нас само от община Цариброд, чиито наследници наброяват 10 000 души. Територията на Цариброд е била предоставена на Кралство **Сърбия**, Хърватия и Словения, но тя по документи и по право е българска, затова е законно правото на нашите сънародници да си я върнат, добави още Нотев. Той допълни, че представителството на българското малцинство е отправило молба до служебния премиер на Република **България** Марин Райков да съдейства като официално прикани наследниците на изселените българи да потърсят своите права.

[Калинка Петрова](#)

[9] - 2013.05.19 - Няма да повярвате какво направи Сърбия за България! - автор Боян Петракиев

<http://www.razkritia.com/229540/nyama-da-povyarvate-kakvo-napravi-sarbiya-za-balgariya/>

Няма да повярвате какво направи Сърбия за България!?

[Боян Петракиев](#)+ 19 май 2013 [7 коментара](#)
[12345](#)

Гласувайте за статията

Сърбия ще направи нещо неочаквано, като върне з
в пограничните райони

българите

Българските земи в пограничните територии на Сърбия ще бъдат върнати на наследниците им. Това е безпрецедентен акт, съобщиха ексклузивно от [Chudesa.net ТУК](#).

<http://www.razkritia.com/wp-content/uploads/2013/05/syrbia-bg.jpg>
<http://www.razkritia.com/wp-content/uploads/2013/05/syrbia-bg.jpg>

Това трябва да се знае от колко се може повече българи

Случващото се е възможно, след като миналата година сърбите приемат Закон за реституцията, според който сънародниците ни могат да си поискат обратно земята и имотите си, които са били на семейството им преди години и така отново да станат техни, събщи представителят на българите в Сърбия Драголюб Нотев, писа „Репортер“.

Архивите пазят имената на предишните собственици, които са били принудени да бъдат изселени от земите им. Тази промяна на Закона за реституцията е известна на малцина българи, с което на практика има голяма вероятност мнозинството от наследниците да не я узнаят до края на периода, в който е възможно връщането на собствеността, а той е до изтичането на 2013 г.

Ето защо трябва да се даде обществена гласност на този безпрецедентен акт от страна на западната ни съседка Сърбия, за да може колкото се може повече [българи](#) да си върнат наследственото имущество.

Неофициалната статистика показва, че има около 30 хиляди изселници в България, чиито наследници са около 10 хиляди души и това се отнася само за община Цариброд, която е по

право българска територия. Затова българският представител е отправил молба за съдействие към сегашния премиер Марин Райков, който да направи официалното съобщение на информацията, както и приканване на сънародниците ни да си получат своето.

[10] - 2013.05.22 - Росен Иванов, председател на ДАБЧ - Държавата трябва да запази връзката си с българите по света и те да съхранят своя национален дух - автор Катя Борисова

<http://radiovidin.bnr.bg/Shows/Journalism/drugata-istina/Pages/Rosen-Ivanov,-predsedatel-na-DABCDyrzhavata-triabva-da-zapazi-vryzkata-si-s-bylgarite-po-sveta-i-te-da-syhraniat-svoia-naci.aspx>

публикувано сряда, 22 май 2013 16:29

[Радио Видин](#) [Предавания](#) [Публицистика](#) [Другата истина](#) [Видин](#) [ДАБЧ](#) [Росен Иванов](#) [Йордан Колев](#) [Петър Петров](#)

Росен Иванов, председател на ДАБЧ: " Държавата трябва да запази връзката си с българите по света и те да съхранят своя национален дух"

Автор: [Катя Борисова](#)

© Снимка: РАДИО ВИДИН

["Другата истина"- 22.05 2013 г.](#)

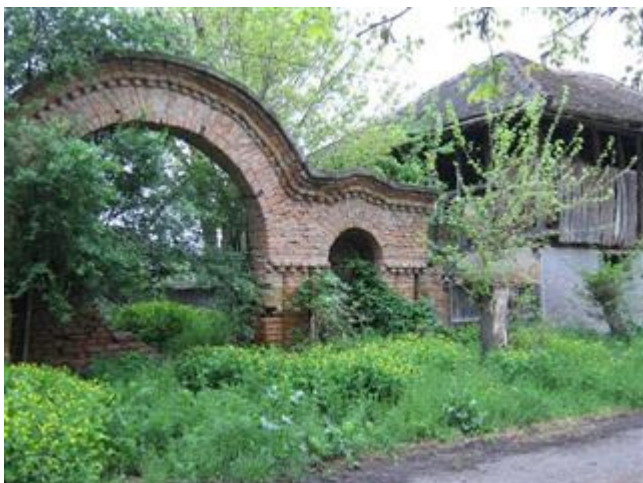
"Основната задача на Държавната агенция за българите в чужбина е да обединява българите по света, като развива националната и културната им идентичност", каза в "Другата истина" по РАДИО ВИДИН председателят на ДАБЧ- **Росен Иванов.**

"Държавната агенция за българите в чужбина е създадена през 1992 година, а от 2000-та получава статут на държавна агенция- орган на Министерския съвет за осъществяване на държавната политика по отношение на българите и българските общности по света. Сред стратегическите ѝ цели са разпространяване на положителния образ на България, на българските традиции и на нашето историческо наследство, както сред нашите сънародници

зад граница, така и по целия свят. Основната дейност на Агенцията може да бъде определена в две направления- работа с българските общности и техните организации за съхраняване и развитие на българската национална идентичност зад граница и административната дейност при издаване на удостоверения за български произход.

ДАБЧ е установила и поддържа връзка с повече от 820 структури на наши сънародници по света, като само около 200 са българските училищата сред тях. Най-многобройни от историческите диаспори са в Украйна, където според официалните данни са около 204 000, а неофициално- около половин милион българи. Голяма е и нашата общост в Молдова- официално около 65 000, а неофициално между 80 000 и 100 000 българи. Там са и българите гагаузи- повече от 140 000 души. Голяма е българската общност в Сърбия. В Македония е въпрос на национално осъзнаване и на начин на мислене. Спокойно можем да кажем, че там хората с българско национално съзнание са достатъчно, защото и най-големият брой на заявления за български произход са оттам. От новосформираните общности, най-големите български групи, които пребивават извън България са на територията на Испания, Гърция и САЩ. Напоследък все повече българи заминават за Великобритания и традиционно- в Германия. **Българинът е вече навсякъде по света. Той е мобилен и открива това, което дълго време не му беше разрешавано. Въпросът е държавата да запази връзката си с него и той да съхрани своя национален дух", категоричен е Росен Иванов.**

"За първи път сръбската държава започна да връща на българи наследствени земи в пограничните райони", каза в предаването и Йордан Колев, дългогодишен експерт в ДАБЧ за Балканските страни и конкретно за българската общност в съседна Сърбия.

"Всеки, който иска да върне наследствената си земя в днешна Сърбия , може да направи това до края на 2013 година. **Идеята за връщането на земите стана възможна с приетия през 2012 г. Закон за реституцията, който позволява на българите да заявят претенции към имотите, които са принадлежали някога на семействата им, като добият собственост над тях.**

[11] - **2013.07.29** - ВАЖНО! Информация за български граждани, родени в пределите на Република Сърбия! - Държавна агенция Архиви & ДАБЧ

<http://www.aba.government.bg/?show=38&nid=1462>

НОВИНИ

ВАЖНО! Информация за български граждани, родени в пределите на Република Сърбия!
29.07.2013

**Съвместно съобщение
на
Държавна агенция „Архиви”
и
Държавна агенция за българите в чужбина**

Във връзка със зачестилите запитвания на български граждани, родени в пределите на днешна Република Сърбия, предоставяме следната информация относно приетия Закон за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението:

Съгласно Закона, право на връщане съгласно неговите разпоредбие възможно да се реализира за имуществото, отнето съгласно прилагането на нормите на актовете, подробно описани в чл. 2 [1].

Редът и условията за връщане на имуществото и обезщетяване са уредени в Глава четвърта, чл. 39 – чл. 50.

Молба за връщане на имущество съгласно този закон могат да поднесат всички бивши собственици на отнето имущество или техните законни наследници и юридически приемници.

Молба по предходния абзац могат да подадат заедно всички законни наследници на бившия собственик или всеки от тях поотделно.

Право на подаване на молба съгласно този закон имат всички бивши собственици на отнето имущество, техните законни наследници или юридически приемници, независимо от това дали са подали молба съгласно Закона за обявяване и вписване на отнето имущество („Службени гласник на РС”, бр. 45/05).

Молба се подава в срок от две години от деня на публикуването на поканата от Агенцията по чл. 40 т. 2 от този закон – Агенцията за реституция, на Интернет-страницата на Министерството на финансите.

Съгласно информацията, обявена на страницата на Агенцията за реституция, срокът е 01.03.2014 г.

На основание чл. 42 от Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението, молба се подава до Агенцията за реституция – съответния неин филиал – с приложени необходимите доказателства, на място в Агенцията или по пощата.

Заявлението се подава по образец (Образец ЗВИО) публикуван на сайта на Агенцията и съдържа задължителни данни (обозначени със звезда) За по-голяма яснота формуляр на заявлението се прилага.

Задължително е попълването на всички рубрики: вид и наименование на издетото имущество; локация; вид и състояние на имота, ако това състояние е известно, правна връзка

на подателя с бившия собственик.

I. Молбата съдържа данни за:

1. бившия собственик – име, име на един от родителите и презиме, дата и място на раждане, местоживеене, съответно местоживеене по време на отнемането на имуществото и гражданство, название и седалище;
2. отнетото имущество, за което се отнася молбата – вид, название, размери, съответно повърхнина, мястото, където се намира недвижимият имот, номер на кадастралния парцел по старите и валидните параметри, изглед и състояние на имуществото по време на отнемането, съответни данни за движими вещи;
3. право на собственост на бившия собственик на отнетото имущество;
4. основание, време и акт за отнемането;
5. подателя на молбата – име, име на един от родителите и презиме, данни за раждане, местоживеене, гражданство, ЕГН, име, презиме и местоживеене на пълномощника, название и седалище на фондацията, данни за лицето, което представлява фондацията и лицето, което е пълномощник на фондацията;
6. юридическа връзка между подателя на молбата с бившия собственик.

II. Заедно с молбата се прилагат в оригинал или заверено фотокопие следните доказателства:

1. за данните по т.1 и т.5 от предходния абзац – препис от акта за раждане, съответно смъртен акт, препис от регистъра, в който е вписана фондацията, пълномощно, а ако подателят на молбата няма постоянно местоживеене на територията на Република Сърбия и пълномощно за лицето, упълномощено да приема кореспонденция, както и други доказателства, на основание на които могат достоверно да се установят исканите данни;
2. за данните по т.2 от предходния абзац – препис от регистъра за недвижими имоти , препис от регистъра за движимо имущество, уверение от Републиканския институт по геодезия за идентифициране на кадастралния парцел по старо и ново измерване, освен за кадастралните парцели, за които е направена комасация;
3. за данни по т. 4 от предходния абзац – документ за одържавяване на имущество или название, номер и година на държавен вестник, в който е публикуван актът с конкретно посочване на предмета на отнемане и подобни;
4. за данни по т. 6 от предходния абзац – препис от гражданския регистър, решение за наследяване, препис от регистъра на юридическите лица или друго доказателство, въз основа на което може достоверно да се установи юридическата връзка между подателя на молбата и бившия собственик;
5. всички други доказателства, които подателят на молбата притежава и които биха могли да имат значение за взимане на решение по молбата.

Лице, което има чуждо гражданство, е длъжно освен молбата да достави доказателство, че не съществуват пречки по чл. 5 от този Закон за осъществяване на правото на връщане на имуществото, освен доказателството съответно фактите, които Агенцията за реституция установява по силата на служебните си задължения в смисъла на чл. 5 ал.5 от този закон.

Лице по чл. 6 ал. 1 от този Закон е длъжно освен молбата да приложи и влязла в сила съдебно решение за реабилитация или доказателство, че е подало молба за реабилитация.

Молбата трябва да съдържа данни по ал. 3 т. 1, 2 ,5 и 6 от чл. 42 от Закона (т. I). Освен молбата задължително се прилагат и доказателства по ал. 4 т. 1, 3 и 4 на чл. 42 от Закона (т. II).

Образецът за молбата, начинът и процедурата за приемане и обработка на молбата, както и списък на пощите, където ще се подават молбите, се определят от министъра на финансите и са публикувани на Интернет сайта на Агенцията за реституция на Република Сърбия - <http://www.restitucija.gov.rs/>.

Между Република България и Република Сърбия действа ДОГОВОР между Народна република България и Федеративна народна република Югославия за взаимна правна помощ,

Ратифициран с Указ № 167 на Президиума на Народното събрание от 8.06.1956 г. - Изв., бр. 16 от 1957 г. Обн., Изв., бр. 16 от 22.02.1957 г., в сила от 26.01.1957 г.

По силата на чл. 10 от Договора, документите, издадени от български държавен орган, следва да се представят в заверен превод.

Конкретно, в българският държавен орган, компетентен да осъществява в национален мащаб политиката по събирането, съхраняването, организирането и използването на архивните документи с историческо значение - Държавна агенция „Архиви”, могат да бъдат предоставени следните документи, отнасящи се до правата на българските граждани, родени в пределите на днешна Сърбия и целева група на Закона:

В ДАА се съхраняват документи с информация за двувластни имоти, определени от международните договори, намиращи се от двете страни на българо-сръбската (българо-югославската) граница за периодите след Освобождението, след Първата световна война и подписването на Ньойския мирен договор и след Втората световна война и подписването на Бледските споразумения.

Документите, които съдържат информация за собственост по посочената тема, са списъци с имена на двувластници по населени места и описания на имотите по околии; списъци с имена на села, в които съществуват двувластни имоти, разположени в десеткилометровата ивица от двете страни на границата; поименни досиета за ликвидирани имоти, изготвени от смесените българо-сръбски комисии по околии; протоколи на царибродската, кривопаланската, тимочката и трънската българо-сръбски комисии за двувластните имоти по спорните земи в Бреговския район; протоколи на комисии за замяна на двувластните имоти по селата (1950-1951).

Държавните архиви съхраняват и информация за имотите на българските бежанци от Сърбия (Югославия) за периода от началото на 20 в. до края на Втората световна война. Данни за оставени имоти се съдържат в т.нар. домакински карти с информация за семействата на бежанците и техните имоти зад границата, поименни клетвени декларации на български бежанци за периода от 1945-1947 г., в някои от които има описано движимо и недвижимо имущество.

Посочените документи не изчерпват целия обем от документация, съхранявана в държавните архиви, тя не обхваща изцяло всички райони от двете страни на границата, както и не се отнася за целия период от Освобождението до 50-те години на 20 в.

ДАА разполага с информация, че емлячни регистри се съхраняват в кметствата на селата: Гинци, Браковци, Комшица, Смолча, Бърля, Голеш, Станянци, Връдловци, Ропот, Губеш, Шума, Лопушна, Мургаш, Връбница, Туден, Разбойще, Каленовци, Букоровци.

В община Годеч има емлячни регистри и за селата Костинброд, Маслово, Шияковци за 1949 г.

По-подробна информация за съхраняваните в ДАА документи, можете да получите в Дирекция ЦДА; Дирекция РДА-София, в отдели ДА-София, ДА-Кюстендил, ДА-Перник; Дирекция РДА-Монтана в ДА-Видин.

1. Списък на нормативните актове по чл. 2 от Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението

1) Решение за преминаване в държавна собственост на вражеско имущество, за държавно управление на имуществото на безследно изчезнали лица и за секвестриране на имуществото, което окупационните власти насилствено са отчуждили;

2) Закона за аграрната реформа и колонизацията;

3) Закона за аграрната реформа и вътрешната колонизация;

4) Решението за създаване на съд за наказване на престъпленията срещу сръбската национална чест;

5) Закона за предотвратяване на спекулата и стопанския саботаж;

6) Закона за забрана на разпространението на национална, расова и религиозна омраза и раздор;

7) Закона за защита на народните блага и тяхното управление;

- 8) Закона за конфискация на имуществото и за извършване на конфискацията;
- 9) Закона за отнемане на военните печалби, получени по време на вражеската окупация;
- 10) Закона за гражданството на Демократична федеративна Югославия;
- 11) Закона за гражданството на Федеративна народна република Югославия;
- 12) Закона за отнемане на гражданството на офицерите и подофицерите на бившата югославска армия, които не желаят да се върнат в родината и членовете на военни формирования, които са служили на окупатора и са избягали в чужбина;

Информация относно приетия през 2011 г. Закон за реституция в Р Сърбия

1. Срокът за подаване на заявления е до 31 декември 2013 г.

2. Процедурата за участие в процеса на реституция, е следната:

- Заявленията се подават до Агенцията за реституция в Сърбия. Това може да стане както на място в някоя от регионалните Дирекции на Агенцията, така и по пощата.
- Заявлението се подава по образец публикуван на сайта на Агенцията и съдържа задължителни данни (www.restitucija.gov.rs)
- Задължително е попълването на всички рубрики: вид и наименование на издетото имущество; локация; вид и състояние на имота, ако това състояние е известно, правна връзка на подателя с бившия собственик.

3. Необходимо е и предоставяне на доказателства за собствениците на издетия имот или за законовите наследници:

а) За сръбски граждани (вкл. членове на БНМ): Ако бившият собственик е физическо лице:

- ако е жив, препис от акт за раждане, не по-стар от 6 месеца), а в случай, че е починал, препис от смъртния акт;
- препис от регистъра за гражданство, ако гражданството не е вписано в преписа от акта за раждане или преписа от смъртния акт и другите доказателства, с които се установяват исканите данни;
- решение за реабилитиране по смисъла на Закона за политическа реабилитация или доказателство за подадена молба за реабилитация в случаите на конфискувано имущество.

б) За чужди (вкл. български) граждани:

- Заверено пълномощно за представяване (ако се представява от лице, което не е адвокат);
- Заверено пълномощно за получаване на документи, в случай, че не се ползват услугите на адвокат;
- Удостоверение от съответния орган на държавата по произход, че лицето не е получавало обезщетение за дадения имот по силата на евентуален международен договор.

- Документите, които са издадени от компетентните органи на държавата по произход, трябва да преминат съответна легализация:

- пълна легализация за гражданите на държавите, които не са страни по Хагската конвенция и нямат двустранен договор с Р Сърбия за освобождаване от легализация. Това включва заверка на документите, издадени от компетентния орган на чуждата държава – най-често Министерство на правосъдието, след това допълнително заверяване от страна на сръбското консулство в чуждата държава (с което се удостоверява, че документът е издаден от съответния компетентния орган, има печат на втория за това компетентен орган, който удостоверява неговата вярност) и накрая - превод на самия документ на сръбски език, който се прилага към заявлението за реституция.
- За държавите, страни по Хагската конвенция за премахване на необходимостта от легализиране на чужди публични документи, се изисква поставянето на печат (apostil) към превода на документа на сръбски език.
- За държавите, подписали двустранен договор с Р Сърбия за освобождаване от заверки, важи еднаква валидност на документите на компетентните органи, издадени в чуждата държава както и на документите на компетентните органи на местната държава. **Република България има подписан двустранен договор с Република Сърбия за взаимна правна помощ, в който са залегнали текстове за освобождаване на документи от легализация с апостил.**

- В случай, че се прилага процедурата по набавяне на преписите от съответните регистри по международен образец, напр. съгласно Парижката конвенция от 1956 година за издаването на отделни преписи на актове от регистрите, предназначени да чужбина, е достатъчно предоставянето на препис от регистъра с печат на органа, който го е издал.

- Актът за одържавяването на изетото имущество (решение за национализиране, конфискуване, за изземане и др.) **Документите** за одържавяване на съответното имущество могат да бъдат набавени от историческия архив, имуществено-правната служба на общината, на чиято територия се намира изетото имущество, отделението на основния съд, отговарящо за вписванията на недвижимите имоти (земљишно-книжни суд основног суда), компетентната служба за кадастър.

- Препис от регистъра на недвижимото имущество – последен акт (лист) на недвижимото имущество, акт (лист) за собственост и др., копие на плана на парцела по кадастър, ако на същия се намират обекти. Тези документи следва да бъдат набавени от компетентната служба за кадастър.

- Удостоверение за идентифициране на парцела по старото и новото измерване на територията на Р Сърбия. Следва да бъде получено от компетентната служба за кадастър.

- Заверка на фотокопията на документите се извършва в общината или в съда на гишето за заверки.

При приемането на документите се извършва **проверка на данните**, нанесени въз основа на събраната документация и се получава **потвърждение**, че заявлението е подадено със съответен номер на преписката и възможност за проследяване на работата на съответната териториална Дирекция към Агенцията за реституция, в чиято компетентност попада заявлението.

Ако даден имот има повече от един собственик, всеки един от собственици подава самостоятелно заявление.

В случай, че даден имот се наследява от няколко лица, заявления могат да се подадат индивидуално от всеки един от тях или от едно лице, разполагащо със съответно пълномощно от останалите наследници.

В случай, че едно лице е собственик на повече имоти, може да се подаде едно заявление за реституция, като в раздел „Данни за иззетото имущество“ се посочат всички данни, свързани със съответните имоти и за всеки един от тях се прилагат необходимите доказателства.

Цялата налична информация по процедурата може да бъде проверена по електронен път на сайта: www.restitucija.gov.rs.

Контакти на Агенцията за реституция на Република Сърбия:

Централен офис в Белград:

Masarikova Nr. 5
11000 Belgrade
Тел. 00381 11 3061 398 и 00381 11 3061 387

Ел. адрес: agencija@restitucija.gov.rs

Регионален офис - Нови сад

Hajduk Veljkova 11
21000 Novi Sad

Тел: 021 480 37 78 Факс: 021 480 37 58

Регионален офис - Ниш

Bulevar dr Zorana Djindjica 7
18000 Nis

Тел: 00381 18 415 0720

Списък на адвокатите, регистрирани в Адвокатската колегия на Сърбия, които са заявили, че владеят български език:

1. Адвокат Ратко Иванов. Адрес: ул. Южноморавских бригада 66, гр. Вранска баня.
2. Адвокат Никола Иванчев. Адрес: ул. Устаничка 1891, гр. Белград.
3. Адвокат Тихомир Огнянович. Адрес: ул. Солунска 23, гр. Белград.
4. Адвокат Йелена Факич. Адрес: ул. Стевана неманье 16, гр. Нови пазар.

За имоти на територията на Димитровград:

1. Адвокат Павле Виденович. Адрес: ул. Кирил и Методий 14, гр. Димитровград.
2. Адвокат Иван Янков. Адрес: ул. Сутяска 2, гр. Димитровград.

За допълнителна информация може да се обръщате и към Културно-информационния център – „Цариброд“:

Председател Небойша Иванов

Адрес: ул. Балканска, гр. Димитровград. Тел 00381 10 360150

За имоти на територията на Пирот:

1. Адвокат Ясмينا Виданович. Адрес: ул. Сръпских владара 123, гр. Пирот. Тел: 010 310783 и 064 1727694. Ел адрес: jasminavidanovic.10@gmail.com
2. Адвокат Йелица Неделкович. Адрес: ул. Сръпских владара 102, гр. Пирот. Тел. 010 323922 и 060 3139220. Ел адрес: adv.jelicanedeljkovic@gmail.com
3. Адвокат Боян Райкович. Адрес: ул. Сръпских владара 103, гр. Пирот. Тел. 010 343572 и 064 1437875. Ел адрес: adv.orajkovic@gmail.com

За имоти на територията на Ниш, Зайчар и Княжевац:

1. Адвокат Данаил Андонов. Адрес: ул. Ген. Бозе Янкович 12, гр. Ниш.
2. Адвокат Милан Павлович. Адрес: ул. Йована Ристича 1/16, гр. Ниш.
3. Адвокат Александар Йованович. Адрес ул. Вожда Караджорджа 22, гр. Ниш. Тел. 00381 18 295592
4. Адвокат Мая Пантич. Адрес: ул. Йосиф Пантич 19, гр. Ниш. Тел. 00381 18 516565.

За имоти на територията на Враня:

1. Адвокат Миомир Тасич. Адрес: ул. Ядринска 9, гр. Враня. Тел. 00381 63 414775. Ел адрес: adv.mlomirtasic@com.rs

За имоти на територията на Босилеград:

Адвокат Здравка Гагулска. Адрес: ул. Рисовина 1, гр. Босилеград.

1. Адвокат Райко Тодоров. Адрес: ул. Райциловци 46, гр. Босилеград.

За допълнителна информация може да се обръщате и към Културно-информационния център – Босилеград:

Председател: Иван Николов

Адрес: ул. Маршал Тито 15, гр. Босилеград. Тел. 00381 17 878254

Списък на зачетите преводачи от български на сръбски и от сръбски на български език в Белград:

АЛЕКСАНДРА СТОЯНОВИЧ-ПЕШИКАН

Тел. 011/240 1010; 063 770 80 29

ГАЛИНА ШАРАЛИЕВА-ЧИРИЧ

Тел. 011/3949 555; 063 8361 901; 061 7208 581

МАЯ ЧОНКИЧ-БАЯЛОВИЧ

Тел. 011/2633 372; 063 212 409

МЕЛИТА МИЛИЧ

Тел.011/600 505; 011/3223 751

МИЛА ГУДУРИЧ

[12] - 2013.08.06 - Съвместно съобщение на Държавна агенция Архиви и Държавна агенция за българите в чужбина относно Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението приет в Република Сърбия

<http://www.archives.government.bg/news-3-377->

<http://www.archives.government.bg/news-3-377-%D0%A1%D1%8A%D0%B2%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%BE%20%D1%81%D1%8A%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%94%D1%8A%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F%20%E2%80%9E%D0%90%D1%80%D1%85%D0%B8%D0%B2%D0%B8%E2%80%9D%20%D0%B8%20%20%D0%94%D1%8A%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%B0%D0%B3%С3%90>

Съвместно съобщение на Държавна агенция „Архиви” и Държавна агенция за българите в чужбина относно Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението приет в Република Сърбия

06.08.2013

Във връзка със зачестилите запитвания на български граждани, родени в пределите на днешна Република Сърбия, предоставяме следната информация относно приетия Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението:

Съгласно Закона, право на връщане съгласно неговите разпоредбие възможно да се реализира за имуществото, отнето съгласно прилагането на нормите на актовете, подробно описани в чл. 2 [1].

Редът и условията за връщане на имуществото и обезщетяване са уредени в **Глава четвърта**, чл. 39 – чл. 50.

Молба за връщане на имущество съгласно този закон могат да поднесат всички бивши собственици на отнето имущество или техните законни наследници и юридически приемници.

Молба по предходния абзац могат да подадат заедно всички законни наследници на бившия собственик или всеки от тях поотделно.

Право на подаване на молба съгласно този закон имат всички бивши собственици на отнето имущество, техните законни наследници или юридически приемници, независимо от това дали са подали молба съгласно Закона за обявяване и вписване на отнето имущество („Службени гласник на РС”, бр. 45/05).

Молба се подава в срок от две години от деня на публикуването на поканата от Агенцията по чл. 40 т. 2 от този закон – Агенцията за реституция, на Интернет-страницата на Министерството на финансите.

Съгласно информацията, обявена на страницата на Агенцията за реституция, срокът е 01.03.2014 г.

На основание чл. 42 от Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението, молба се подава до Агенцията за реституция – съответния неин филиал – с приложени необходимите доказателства, на място в Агенцията или по пощата.

Заявлението се подава по образец (Образец ЗВИО) публикуван на сайта на Агенцията и съдържа задължителни данни (обозначени със звезда) За по-голяма яснота формуляр на заявлението се прилага.

Задължително е попълването на всички рубрики: вид и наименование на иззетото имущество; локация; вид и състояние на имота, ако това състояние е известно, правна връзка на подателя с бившия собственик.

Молбата съдържа данни за:

- бившия собственик – име, име на един от родителите и презиме, дата и място на раждане, местоживеене, съответно местоживеене по време на отнемането на имуществото и гражданство, название и седалище;
- отнетото имущество, за което се отнася молбата – вид, название, размери, съответно повърхнина, мястото, където се намира недвижимият имот, номер на кадастралния парцел по старите и валидните параметри, изглед и състояние на имуществото по време на отнемането, съответни данни за движими вещи;
- право на собственост на бившия собственик на отнетото имущество;
- основание, време и акт за отнемането;
- подателя на молбата – име, име на един от родителите и презиме, данни за раждане, местоживеене, гражданство, ЕГН, име, презиме и местоживеене на пълномощника, название и седалище на фондацията, данни за лицето, което представлява фондацията и лицето, което е пълномощник на фондацията;
- юридическа връзка между подателя на молбата с бившия собственик.

Заедно с молбата се прилагат в оригинал или заверено фотокопие следните доказателства:

- за данните по т.1 и т.5 от предходния абзац – препис от акта за раждане, съответно смъртен акт, препис от регистъра, в който е вписана фондацията, пълномощно, а ако подателят на молбата няма постоянно местоживеене на територията на Република Сърбия и пълномощно за лицето, упълномощено да приема кореспонденция, както и други доказателства, на основание на които могат достоверно да се установят исканите данни;
- за данните по т.2 от предходния абзац – препис от регистъра за недвижими имоти , препис от регистъра за движимо имущество, уверение от Републиканския институт по геодезия за идентифициране на кадастралния парцел по старо и ново измерване, освен за кадастралните парцели, за които е направена комасация;
- за данни по т. 4 от предходния абзац – документ за одържавяване на имущество или название, номер и година на държавен вестник, в който е публикуван актът с конкретно посочване на предмета на отнемане и подобни;
- за данни по т. 6 от предходния абзац – препис от гражданския регистър, решение за наследяване, препис от регистъра на юридическите лица или друго доказателство, въз основа на което може достоверно да се установи юридическата връзка между подателя на молбата и бившия собственик;
- всички други доказателства, които подателят на молбата притежава и които биха могли да имат значение за взимане на решение по молбата.

Лице, което има чуждо гражданство, е длъжно освен молбата да достави доказателство, че не съществуват пречки по чл. 5 от този Закон за осъществяване на правото на връщане на имуществото, освен доказателството съответно фактите, които Агенцията за реституция установява по силата на служебните си задължения в смисъла на чл. 5 ал.5 от този закон.

Лице по чл. 6 ал. 1 от този Закон е длъжно освен молбата да приложи и влязла в сила съдебно решение за реабилитация или доказателство, че е подало молба за реабилитация.

Молбата трябва да съдържа данни по ал. 3 т. 1, 2 ,5 и 6 от чл. 42 от Закона (т. I). Освен молбата задължително се прилагат и доказателства по ал. 4 т. 1, 3 и 4 на чл. 42 от Закона (т. II).

Образецът за молбата, начинът и процедурата за приемане и обработка на молбата, както и списък на пощите, където ще се подават молбите, се определят от министъра на финансите и са публикувани на Интернет сайта на Агенцията за реституция на Република Сърбия - <http://www.restitucija.gov.rs/>.

Между Република България и Република Сърбия действа ДОГОВОР между Народна република България и Федеративна народна република Югославия за взаимна правна помощ,

Ратифициран с Указ № 167 на Президиума на Народното събрание от 8.06.1956 г. - Изв., бр. 16 от 1957 г. Обн., Изв., бр. 16 от 22.02.1957 г., в сила от 26.01.1957 г.

По силата на чл. 10 от Договора, документите, издадени от български държавен орган, следва да се представят в заверен превод.

Държавна агенция „Архиви“ (ДАА) е българският държавен орган, компетентен да осъществява в национален мащаб политиката по събирането, съхраняването, организирането и използването на архивните документи с историческо значение.

В ДАА се съхраняват документи с информация за двувластни имоти, определени от международните договори, намиращи се от двете страни на българо-сръбската (българо-югославската) граница за периодите след Освобождението, след Първата световна война и подписването на Ньойския мирен договор и след Втората световна война и подписването на Бледските споразумения.

Документите, които съдържат информация за собственост по посочената тема, са

- списъци с имена на двувластници по населени места и описания на имотите по околии;
- списъци с имена на села, в които съществуват двувластни имоти, разположени в десеткилометровата ивица от двете страни на границата;
- поименни досиета за ликвидираните имоти, изготвени от смесените българо-сръбски комисии по околии;
- протоколи на царибродската, кривопаланската, тимочката и трънската българо-сръбски комисии за двувластните имоти по спорните земи в Бреговския район;
- протоколи на комисии за замяна на двувластните имоти по селата (1950–1951).

Държавните архиви съхраняват и информация за имотите на българските бежанци от Сърбия (Югославия) за периода от началото на 20 в. до края на Втората световна война. Данни за оставени имоти се съдържат в т.нар. домакински карти с информация за семействата на бежанците и техните имоти зад границата, поименни клетвени декларации на български бежанци за периода от 1945-1947 г., в някои от които има описано движимо и недвижимо имущество.

Посочените документи не изчерпват целия обем от документация, съхранявана в държавните архиви, тя не обхваща изцяло всички райони от двете страни на границата, както и не се отнася за целия период от Освобождението до 50-те години на 20 в.

ДАА разполага с информация, че емлячни регистри се съхраняват в кметствата на селата: Гинци, Браковци, Комщица, Смолча, Бърля, Голеш, Станянци, Връдловци, Ропот, Губеш, Шума, Лопушна, Мургащ, Връбница, Туден, Разбойще, Каленовци, Букоровци.

В община Годеч има емлячни регистри и за селата Костинброд, Маслово, Шияковци за 1949 г.

По-подробна информация за съхраняваните в ДАА документи, можете да получите в Дирекция ЦДА; Дирекция РДА-София, в отдели ДА-София, ДА-Кюстендил, ДА-Перник; Дирекция РДА-Монтана в ДА-Видин.

1. Списък на нормативните актове по чл. 2 от Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението

- 1) Решение за преминаване в държавна собственост на вражеско имущество, за държавно управление на имуществото на безследно изчезнали лица и за секвестриране на имуществото, което окупационните власти насилствено са отчуждили;
- 2) Закона за аграрната реформа и колонизацията;
- 3) Закона за аграрната реформа и вътрешната колонизация;
- 4) Решението за създаване на съд за наказване на престъпленията срещу сръбската национална чест;
- 5) Закона за предотвратяване на спекулата и стопанския саботаж;

- 6) Закона за забрана на разпространението на национална, расова и религиозна омраза и раздор;
- 7) Закона за защита на народните блага и тяхното управление;
- 8) Закона за конфискация на имуществото и за извършване на конфискацията;
- 9) Закона за отнемане на военните печалби, получени по време на вражеската окупация;
- 10) Закона за гражданството на Демократична федеративна Югославия;
- 11) Закона за гражданството на Федеративна народна република Югославия;
- 12) Закона за отнемане на гражданството на офицерите и подофицерите на бившата югославска армия, които не желаят да се върнат в родината и членовете на военни формирования, които са служили на окупатора и са избягали в чужбина;
- 13) Наказателния закон за престъпления против народа и държавата;
- 14) Закона за предотвратяване на непозволена търговия, спекула и стопанския саботаж;
- 15) Закона за преминаване в държавна собственост на вражеското имущество и секвестриране на имуществото на безследно изчезналите лица;
- 16) Закона за имуществото, което собствениците са били принудени да изоставят по време на окупацията и имуществото, което им е иззето от страна на окупатора и неговите помагачи;
- 17) Закона за защита на общонародното имущество и имуществото под управление на държавата;
- 18) Закона за национализация на частните стопански предприятия;
- 19) Наредбата за арондация на държавните земеделски блага от общонародно значение;
- 20) Решение на Националния комитет за освобождение на Югославия за временна забрана за връщане на колонистите в предишните им места на живеене;
- 21) Закона за напуснатата земя на колонистите в Автономната Косовско-метохийска област;
- 22) Закона за преразглеждане на предоставяне на земя на колонистите в Автономната Косовско-метохийска област;
- 23) Закона за ликвидация на аграрните реформи, извършени до 6 април 1941 г. на големите земеделски владения в Автономна област Войводина;
- 24) Основния закон за еспроприацията;
- 25) Закона за експроприираните и конфискувани горски владения;
- 26) Наказателния кодекс;
- 27) Закона за изпълнение на наказанията, предохранителните мерки и възпитателно-корекционните мерки;
- 28) Наредбата за имуществените отношения и реорганизацията на селските трудови задруги;
- 29) Закона за национализация на наемните сгради и строителни площи;
- 30) Закона за използване на земеделските площи- ако ползвателите на правата не са получили друга площ;
- 31) Закона за определяне на строителните площи в градовете и населените места от градски тип;
- 32) Закона за изкупуване на частните аптеки;
- 33) Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и работата на кредитната система;
- 34) Наредбата за преразглеждане на разрешенията за работа и ликвидация на частните кредитни предприятия;
- 35) Правилника за процедурата по ликвидация на частните кредитни предприятия;
- 36) Указ на Председателството на Президиума на Народната скупщина на Федеративна народна република Югославия от 8 март 1947 г.

Заб. Текстовете на нормативните актове по **чл. 2 от Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението са публикувани на сайта на Агенцията за реституция** <http://www.restitucija.gov.rs/>

[13] - 2013.11 - Министерство на външните работи - Информация за българските граждани относно прилагането на Закона за връщане на отнетото имущество и обезщетяването на Република Сърбия

<http://www.mfa.bg/bg/pages/248/index.html>

Информация за българските граждани относно прилагането на Закона за връщане на отнетото имущество и обезщетяването на Република Сърбия

На 26 септември 2011 г. Скупщината на Република Сърбия прие Закон за връщане на отнетото имущество и обезщетяването *по-долу наричан „Закона“*. На 6 октомври 2011 г. Законът влезе в сила. Със Закона се регламентират условията, начините и процедурите за връщане на конфискуваното имущество и обезщетенията за конфискувано имущество, което е иззето на територията на Република Сърбия с прилагането на правилата за аграрна реформа, национализация, секвестриране, както и други закони и въз основа на акт за одържавяване **след 9 март 1945 г.**, от физически и определени юридически лица и е прехвърлено в общонародна, държавна, обществена или групова собственост. Законът се прилага и за възстановяване на имущество, чието изземане е последица от Холокоста на територията, която днес влиза в състава на Република Сърбия. **Текст на Закона в превод на български език можете да изтеглите от [ТУК](#).** В чл. 2 от Закона са изброени всички нормативни актове на основата на които е иззето имущество, подлежащо на връщане. Тези текстове са публикувани на сайта на Агенцията за реституция <http://www.restitucija.gov.rs/>.

Министерството на външните работи би искало да напомни на всички български граждани, които възнамеряват да участват в процеса на реституция в Сърбия, че крайният срок за подаване на документи от заинтересовани бивши собственици или техни наследници е **1 март 2014 г.** Предвидената в сръбското законодателство процедура е административна, с възможност за обжалване по съдебен път.

В чл. 5 от Закона е определен кръг на лицата, които имат право на връщане на имущество или обезщетение. Чл. 5, ал. 1 т. 5 от Закона постановява, че право на връщане или обезщетение има физическо лице - чужд гражданин /съответно български гражданин/, а в случай на неговата смърт или обявяване за починал, неговите законни наследници, при условие на реципрочност. Въпросът за реципрочността, или взаимността, който се поставя като условие за получаването на право върху недвижимо имущество не е решен между Р България и Р Сърбия с международен договор и затова в тези случаи се прилагат законовите разпоредби на съответните държави. Тъй като законодателството на Р България не разпорежда значително по-тежки условия за получаването на право на собственост върху недвижимото имущество от регламентираните в законодателството на Р Сърбия, Министерството на правосъдието и държавната администрация на Р Сърбия е уведомило официално българската страна, че между двете страни **има взаимност** по отношение на получаването на право на собственост върху недвижимо имущество от страна на чужди физически и юридически лица при правни сделки и наследяване. Изключение има при получаването на право на собственост върху селскостопанска земя, предвид това, че съгласно сръбския Закон за селскостопанските земи, чуждестранно физическо или юридическо лице не може да бъде собственик на селскостопанска земя.

Съгласно чл. 5, ал. 2 от Закона право на връщане на имуществото или обезщетение няма: 1) физическо лице – чужд гражданин или неговите законни наследници, за което задължение за обезщетение носи друга държава, на основата на международен договор; 2) физическо лице – чужд гражданин или неговите законни наследници, които и без наличието на международен договор са обезщетени или правото на връщане на собствеността е признато

от законодателството на друга държава; 3) лице, което е било член на окупационните сили, които са действали на територията на Република Сърбия по време на Втората световна война, както и неговите наследници. Премахването на последиците от изземането на имуществото на жертвите на Холокоста и другите жертви на фашизма на територията на Република Сърбия, които нямат живи законни наследници, ще се уреди със специален закон.

Съществуването на реципрочност с друга държава и на международен договор по смисъла на член 5 от Закона се утвърждава служебно от Агенцията.

Във връзка с многократни запитвания на български граждани към МВнР относно съществуването на споразумение между България и бившата СФРЮ за изплащане на български граждани на обезщетения за конфискувани имоти на територията на бившата Югославия, МВнР информира, че такава договореност не е била постигана между двете страни.

Съгласно чл. 15 от Закона на реституция подлежат: - **одържавени недвижими имоти**: строителни площи, земеделски площи, гори и горски площи, жилищни и стопански сгради, апартаменти и бизнес-сгради и други обекти, които съществуват в деня на влизане на сила на Закона, а също и - **одържавени движими вещи**, вписани в обществения регистър, както и други движими вещи, които съгласно нормите, регулиращи културните блага представляват културно благо от голямо и изключително значение за Р Сърбия.

Относно други чести запитвания към МВнР, касаещи въпроса за т.нар. двувластни земи, следва да се отбележи следното: Законът за връщане на конфискуваното имущество и обезщетяването на Република Сърбия от 2011 г. не касае пряко режима на ползване на двувластни имоти. Териториалният обхват на Закона включва цялата територия на Република Сърбия и не се ограничава до територията на т. нар. „двувластни имоти”. По обективно-политически причини окончателен правен механизъм за решаване на въпроса на междудържавно равнище до този момент не е бил създаден. Правният статут на двувластните земи е исторически създаден се въпрос между България и Сърбия, който възниква още през 1878 г., когато създадената по решение на Берлинския конгрес Международна гранична комисия установява границата между двете държави. С този акт имоти от 23 български села с обща площ около 1000 кв. км преминават във владение на Сърбия. Впоследствие, в изпълнение на чл. 272 от Ньойския договор, на 8 ноември 1920 г. от България на тогавашното Кралство на сърби, хървати и словенци е предадена територия от 2 566,2 кв. км със 180 населени места и 103 623 жители. Правното регулиране на въпроса за статута на тези земи и режима на тяхното ползване е обект на няколко междудържавни договори, като последният от тях е Спогодбата за използване на двувластните имоти от границата между НР България и Федеративна народна република Югославия от 27.08.1947 г. Поради принципни нарушения на Спогодбата от югославска страна, с вербална нота 29123-20-I от 30.06.1950 г. на Министерството на външните работи Правителството на НР България денонсира Спогодбата, считано от 1 юли 1950 г. Впоследствие, когато това е било практически възможно, обезщетения и оземляване със земи от поземления фонд на съответното населено място на български граждани, които са претърпели вреди вследствие на денонсирането на Спогодбата, е ставало съгласно Постановление № 2555 от 2.10.1950 г. на Министерския съвет на НР България. В тази връзка следва да се обърне внимание, че според действащото българско реституционно законодателство, съгласно § 37 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделски земи (ДВ, бр. 98 от 1997 г.) производството по възстановяване на собствеността върху двувластните земи по границата със Съюзна република Югославия и с Република Македония се спира до решаването на въпроса на междудържавно равнище, а със Заповед на министъра на земеделието, горите и аграрната реформа № РД-46-686 от

31.10.1997 г. (ДВ, бр. 109 от 1997 г.) са определени съответните земища в област Монтана и Софийска област. Със сходно съдържание е и разпоредбата на § 7 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд (ДВ, бр. 110 от 1997 г.). По обективно-политически причини окончателен правен механизъм за решаване на въпроса на междудържавно равнище до този момент не е бил създаден.

По отношение на участието на български граждани в процеса на реституция в Р Сърбия, предоставяме на Вашето внимание за сведение и ползване следната информация:

В Глава четвърта от Закона е описана подробно процедурата за връщане на имуществото и обезщетяването.

На основание чл.41 от Закона, право за подаване на молба съгласно този закон имат всички бивши собственици на отнето имущество след 1945 г., техните законни наследници или юридически приемници, независимо дали са подали молба съгласно Закона за обявяване и вписване на отнетото имущество. Молбата се подава до Агенцията за реституция – съответния неин филиал – с приложени необходимите доказателства, на място в Агенцията или по пощата.

Заявлението се подава по образец (Образец ЗВИО) публикуван на сайта на Агенцията и съдържа задължителни данни (обозначени със звезда) За по-голяма яснота формуляр на заявлението се прилага. **Образец на молбата можете да изтеглите от [ТУК](#).**

Съгласно чл. 42, ал 5, лице, което има чуждо гражданство, е длъжно да представи доказателство, че не съществуват пречки по чл. 5 от Закона за осъществяване на правото на връщане на имуществото, освен доказателството, съответно фактите, които Агенцията по реституцията установява по силата на служебните си задължения в смисъла на чл. 5 ал. 1, т.5 от този закон.

Лице по чл. 6 ал. 1 от този Закон е длъжно освен молбата да приложи и влязла в сила съдебно решение за реабилитация или доказателство, че е подало молба за реабилитация. За лицата, които са получили политическа реабилитация, няма автоматично признаване на правото на реституция. Тъй като съдебната процедура за политическа реабилитация може да продължи и след крайния срок 01.03.2014 г., препоръката е наследниците да подадат заявление за връщане на имуществото преди крайния срок и след това да изчакат решението на съда. Информация за конфискувано имущество на лицата, търсещи политическа реабилитация може да се намери в :

- Историческите архиви на градовете или общините;
- „Имовинско-правните служби” на общините;
- Решения/ Актове на съответния съд за конфискуване на имущество.

Молбата трябва да съдържа данните изброени в ал. 3 от чл. 42 от Закона. Освен молбата задължително се прилагат и доказателства по ал. 4 на чл. 42 от Закона.

Преценката на валидността на приложените документи, доказващи собственост се преценява от компетентните органи на Р Сърбия, съобразно местното законодателство. Образецът за молбата, начинът и процедурата за приемане и обработка на молбата, както и списък на

пощите, където ще се подават молбите, се определят от министъра на финансите и са публикувани на Интернет сайта на Агенцията за реституция на Република Сърбия <http://www.restitucija.gov.rs/>.

Между Република България и Република Сърбия действа Договор за взаимна правна помощ, ратифициран с Указ № 167 на Президиума на Народното събрание от 8.06.1956 г. - Изв., бр. 16 от 1957 г. Обн., Изв., бр. 16 от 22.02.1957 г., в сила от 26.01.1957 г.

По силата на чл. 10 от Договора, документите, издадени от български държавен орган, следва да се представят в заверен превод.

Държавна агенция „Архиви” (ДАА) е българският държавен орган, компетентен да осъществява в национален мащаб политиката по събирането, съхраняването, организирането и използването на архивните документи с историческо значение.

В ДАА се съхраняват документи с информация за двувластни имоти, определени от международните договори, намиращи се от двете страни на българо-сръбската (българо-югославската) граница за периодите след Освобождението, след Първата световна война и подписването на Ньойския мирен договор и след Втората световна война и подписването на Бледските споразумения.

Документите, които съдържат информация за собственост, национализирани след 1945 г., са:

- Протоколи за замяна на двувластните имоти / земи, останали в Югославска територия/ за села от Годечка околия 1951 г.
- Сведения за замяна на земи на двувластници в Софийски окръг съгласно постановление № 2555 на МС от 02.10.1950 г./ посочени са селищата, брой стопани, размер на земите/1950 г.
- Таблица- сведение за имотите на двувластниците по югославската граница – Кюстендилска околия и Годечка околия / обобщени данни по селищата/1951 г.
- Сведение за замяна на земи на двувластници в с. Бърля, Годечка околия съгласно постановление № 2555 на МС от 02.10.1950 г./ списък на двувластниците и размер на земите им.1950 г.
- Сведения за двувластни имоти, оставени в България и Югославия / обобщени данни по селища, размер и стойност на имотите/.1950 г.
- Списъци на стопани – двувластници от Годечка околия,1950 г.
- Окръжен народен съвет – София / ф.614,оп.9,а.е.640,743,898 /.
- Околийски народен съвет – Годеч / ф. 328, оп. 1, а.е.650,413 /.
- Поименни досиета за ликвидирани имоти, изготвени от смесените българо-сръбски комисии по околии.
- Протоколи на царибродската, кривопаланската, тимочката и трънската българо-сръбски комисии за двувластните имоти по спорните земи в Бреговския район;
- Протоколи на комисии за замяна на двувластните имоти по селата (1950–1951).

ДАА разполага с информация, че емлячни регистри се съхраняват в кметствата на селата: Гинци, Браковци, Комшица, Смолча, Бърля, Голеш, Станянци, Връдловци, Ропот, Губеш, Шума, Лопушна, Мургаш, Връбница, Туден, Разбойще, Каленовци, Букововци. В община Годеч има емлячни регистри и за селата Костинброд, Маслово, Шияковци за 1949 г.

По-подробна информация за съхраняваните в ДАА документи, можете да получите в Дирекция ЦДА; Дирекция РДА-София, в отдели ДА-София, ДА-Кюстендил, ДА-Перник; Дирекция РДА-Монтана в ДА-Видин.

Сведения за лицата, които не са получавали обезщетение за имоти от посочения в закона период, могат да се потърсят в документите на Министерството на земеделието и храните, в т.ч. и в общинските служби по земеделие /бившите поземлени комисии/ и съответните Областни дирекции „Земеделие”, които също се съхраняват в ДА”Архиви”.

Документи, които са издадени от българските компетентни органи, не трябва да преминават съответна легализация. От Агенцията за реституция на Сърбия са потвърдили, че архивни документи, заверени от Държавна агенция „Архиви” и други официални български институции, се освобождават от легализация съгласно Договора за взаимна правна помощ между НР България и ФНРЮ от 1957 г.,гл. 61

В случай, че се прилага процедурата по набавяне на преписите от съответните регистри по международен образец е достатъчно предоставянето на препис от регистъра с печат на органа, който го е издал:

- Актът за одържавяване на иззетото имущество /решение за национализиране, конфискуване, за изземване и др./ могат да бъдат набавени от историческия архив, имуществено-правната служба на общината, на чиято територия се намира иззетото имущество, отделението на основния съд, отговарящо за вписванията на недвижимите имоти , компетентната служба за кадастър.

- Препис от регистъра на недвижимото имущество – последен акт/лист/ на недвижимото имущество, акт/ лист/ за собственост и др., копие на плана на парцела по кадастър, ако на същия има обекти.

- Удостоверение за идентифициране на парцела по старото и новото измерване на територията на Р Сърбия. Следва да бъде получено от компетентната служба за кадастър в Пирот и Димитровград / Царибродско/ и Сурдолица /Босилеградско/. Информация за стари документи, удостоверяващи притежаване на имущество могат да се намерят в териториалните поделения на държавния кадастър на Сърбия в общините и градовете. В общините Димитровград и Босилеград няма т.н. „Землищни книги”, но се признава т.н. „Тапия”- документ за собственост.

- Заверка на фотокопията на документите се извършва в общината или в съда.

В процеса на реституция, български граждани могат да се обръщат към регистрираното в Белград Сдружение на гражданите „Мрежа за реституция”, което защитава интересите на гражданите във всички етапи на процеса на реституция, в т.ч. и на чужди граждани. В периода на подготвяне на текста на закона, както и сега, организацията е в постоянна връзка с Делегацията на ЕС в Белград и други сходни НПО от съседни страни. От НПО са изразили готовност да консултират български граждани, вкл. и по телефона и да им оказват необходимото правно съдействие чрез съвети и препоръки.

За контакти:

Телефон: 00381/ 11 3615234 , електронна поща contact@apprbg.org.rs ; уеб сайт <http://www.apprbg.org.rs>; адрес: Белград 11 000, ул. Бирчанинова 21

Тази информация е публикувана и на сайтовете на Агенцията за българите в чужбина и Държавна агенция "Архиви".

Отправена е молба до председателите на адвокатските съвети и на адвокатските колегии да бъдат уведомени български адвокати, адвокатски сдружения и адвокатски дружества за този Закон и списък с тези, които заявят готовност да поемат различни казуси по неговото прилагане, ще бъде публикуван на сайтовете на трите ведомства.

Министерството на външните работи, в лицето на дипломатическите мисии на Република България в Белград и Ниш, ще продължи да оказва необходимото съдействие на заинтересовани български граждани по този въпрос.

Контакти на дипломатическите представителства на Република България в Сърбия:

Посолство на Република България в Белград, Сърбия

Адрес: ул. „Бирчанинова” № 26, 11000 Белград, Сърбия

Тел.: +381 11 36 13 980; +381 11 36 13 990

Дежурни телефони в извънработно време: + 381 11 3613980; + 0381 11 36 13990

Работно време на посолството и на КС: По - Пт, 8.30 - 16.30 ч.

Приемно време на КС за граждани: По - Пт, 10.00 - 12.00 ч.

Е-mail: Embassy.Belgrade@mfa.bg;

Website: www.mfa.bg/embassies/serbia

Генерално консулство на Република България в Ниш, Сърбия

Адрес: Република Сърбия, гр Ниш – 18 000, ул. „Лоле Рибара” № 19

Тел.: +381 18 516 800

Тел.: +381 18 516 700

Тел./Факс: +381 18 516 900

Дежурни телефони в извънработно време: +381 66 840 89 51, +381 66 840 89 53

Email: Consulate.Nish@mfa.bg

Website: www.mfa.bg/embassies/serbiagc

[14] - 2013.11.24 - МВНР - До 1 март 2014 г. могат да се подават документи за реституция в Р. Сърбия

<http://www.eurochicago.com/2013/11/mvnr-do-1-mart-2014-g-mogat-da-se-podavat-dokumenti-za-restitutsiya-v-r-sarbiya/>

Home » [Авторски страници](#), [българи зад граница](#)

МВНР: До 1 март 2014 г. могат да се подават документи за реституция в Р. Сърбия

2013.11.24 Няма коментари

Българското Министерство на външните работи би искало да напомни на всички български граждани, които възнамеряват да участват в процеса на реституция в Р. Сърбия, че крайният срок за подаване на документи от заинтересовани бивши собственици или техни наследници е 1 март 2014 г.

На 26 септември 2011 г. Скупщината на Република Сърбия прие Закон за връщане на отнетото имущество и обезщетяването. На 6 октомври 2011 г. този закон влезе в сила. С него се регламентират условията, начините и процедурите за връщане на конфискуваното имущество и обезщетенията за конфискувано имущество, което е иззето на територията на Р. Сърбия с прилагането на правилата за аграрна реформа, национализация, секвестриране, както и други закони, и въз основа на акт за одържавяване след 9 март 1945 г., от физически и определени юридически лица, и прехвърлено в общонародна, държавна, обществена или групова собственост. Законът се прилага и за възстановяване на имущество, чието изземане е последица от Холокоста на територията, която днес влиза в състава на Република Сърбия.

ЗАКОН

за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението

Глава първа Основни разпоредби

Предмет на регулиране

Член 1.

С този закон се регламентират условията, начините и процедурите за връщане на конфискуваното имущество и обезщетенията за конфискувано имущество, което е иззето на територията на Република Сърбия с прилагането на правилата за аграрна реформа, национализация, секвестриране, както и други закони и въз основа на акт за одържавяване след 9 март 1945 г. от физически и определени юридически лица и прехвърлено в общонародна, държавна, обществена или групова собственост (по-нататък в текста: връщане на имущество).

Този закон се прилага и за възстановяване на имущество, чието изземане е последица от Холокоста на територията, която днес влиза в състава на Република Сърбия.

Разпоредби

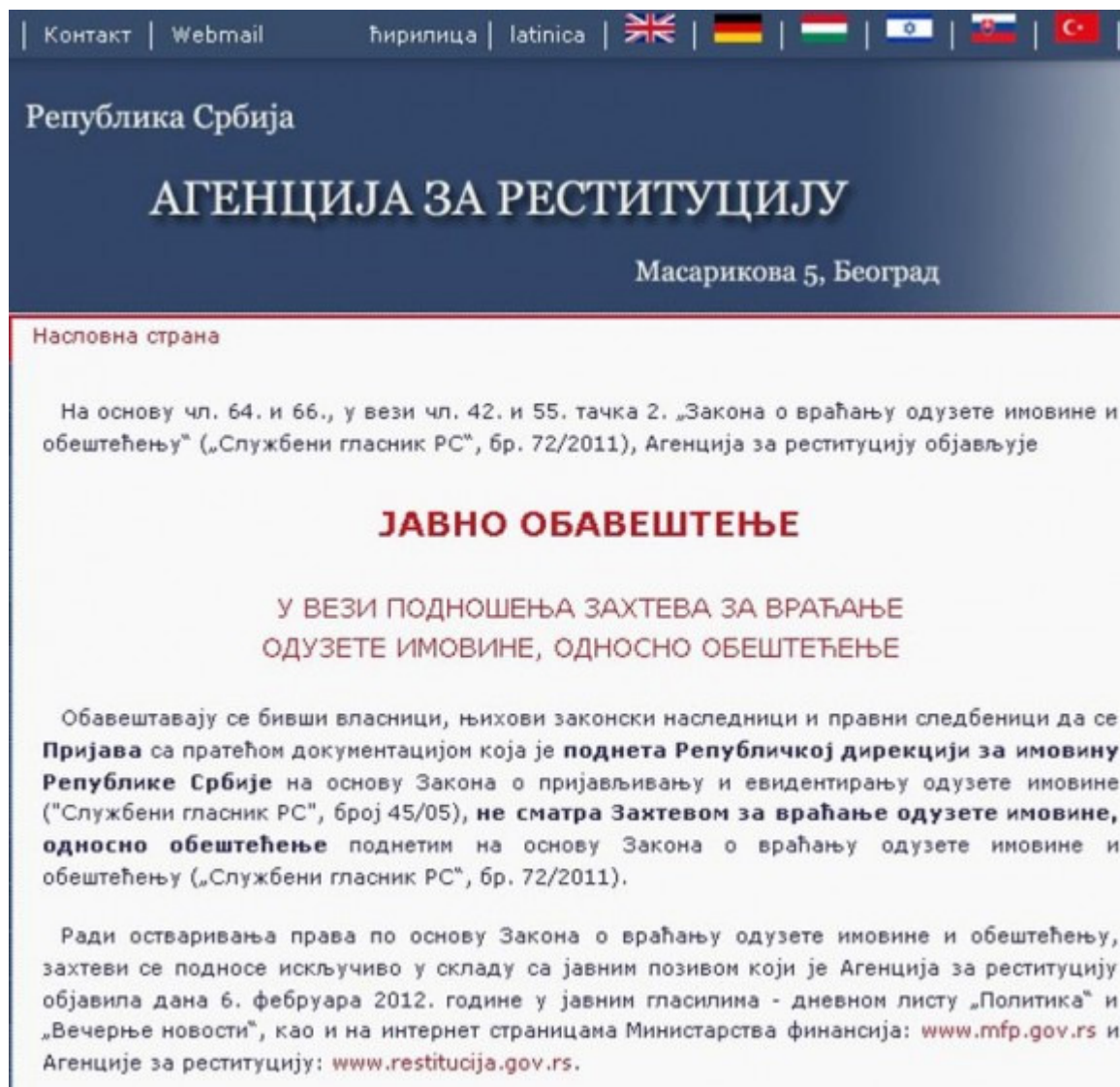
Член 2.

Правото на връщане на имуществото по разпоредбите на този закон може да се реализира за имущество, иззето чрез прилагането на следните норми:

- 1) Решение за преминаване в държавна собственост на вражеско имущество, за държавно управление на имуществото на безследно изчезнали лица и за секвестриране на имуществото, което окупационните власти насилствено са отчуждили;
- 2) Закона за аграрната реформа и колонизацията;
- 3) Закона за аграрната реформа и вътрешната колонизация;
- 4) Решението за създаване на съд за наказване на престъпленията срещу сръбската национална чест;
- 5) Закона за предотвратяване на спекулата и стопанския саботаж;
- 6) Закона за забрана на разпространението на национална, расова и религиозна омраза и раздор;
- 7) Закона за защита на народните блага и тълкото управление.

Начало на текста на Закона в превод на български език

Подробна информация за процедурите за кандидатстване и необходимите документи, които български граждани – бивши собственици на отнето имущество след 1945 г., техните законни наследници или юридически приемници трябва да представят, може да бъде намерена на интернет-страницата на МВнР в рубриката „Гражданско-правни въпроси“ в раздел „Консулски услуги“ на адрес: <http://www.mfa.bg/bg/pages/248/index.html>

Контакт | Webmail | ћирилица | latinica | | | | | |

Република Србија

АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

Масарикова 5, Београд

Насловна страна

На основу чл. 64. и 66., у вези чл. 42. и 55. тачка 2. „Закона о враћању одузете имовине и обештећењу“ („Службени гласник РС“, бр. 72/2011), Агенција за реституцију објављује

ЈАВНО ОБАВЕШТЕЊЕ

У ВЕЗИ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА ВРАЋАЊЕ
ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ, ОДНОСНО ОБЕШТЕЋЕЊЕ

Обавештавају се бивши власници, њихови законски наследници и правни следбеници да се **Пријава** са пратећом документацијом која је **поднета Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије** на основу Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине („Службени гласник РС“, број 45/05), **не сматра Захтевом за враћање одузете имовине, односно обештећење** поднетим на основу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, бр. 72/2011).

Ради остваривања права по основу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, захтеви се подносе искључиво у складу са јавним позивом који је Агенција за реституцију објавила дана 6. фебруара 2012. године у јавним гласилима - дневном листу „Политика“ и „Вечерње новости“, као и на интернет страницама Министарства финансија: www.mfp.gov.rs и Агенције за реституцију: www.restitucija.gov.rs.

Министерството на външните работи, в лицето на дипломатическите мисии на Република България в Белград и в Ниш, ще продължи да оказва необходимото съдействие на заинтересовани български граждани по този въпрос.

За контакт:

Посолство на Република България в Белград, Сърбия

Адрес: ул. „Бирчанинова“ № 26, 11000 Белград, Сърбия

Тел.: +381 11 36 13 980; +381 11 36 13 990

E-mail: Embassy.Belgrade@mfa.bg;

Website: www.mfa.bg/embassies/serbia

Генерално консулство на Република България в Ниш, Сърбия

Адрес: Република Сърбия, гр Ниш – 18 000, ул. „Лоле Рибара” № 19
Тел.: +381 18 516 800
Тел.: +381 18 516 700
Тел./Факс: +381 18 516 900
Email: Consulate.Nish@mfa.bg
Website: www.mfa.bg/embassies/serbiagc

[15] - 2013.12.13 - Защо няма гласност за връщането на български имоти в Сърбия - автор Илияна Христова

<http://www.desant.net/show-news/29088/>

Защо няма гласност за връщането на български имоти в Сърбия

Новината е видяна **711** пъти
[» виж останалите снимки](#)

Добавена на: 13.12.2013 13:27

Брой **238**

Автор : Илияна Христова

Миналата година Вигенин, в качеството си на евродепутат, се среща със сръбския премиер Ивица Дачич, който пък преди броени дни посети от своя страна България

Миналата година Вигенин, в качеството си на евродепутат, се среща със сръбския премиер Ивица Дачич, който пък преди броени дни посети от своя страна България

Все повече българи се оплакват, че не могат да си вземат земите в пограничните райони на Сърбия, научи „Десант”. Въпросът тези дни стигна и до парламента. Пернишката депутатка Евдокия Асенова отправи актуален въпрос към външния министър Кристиян Вигенин колко жалби са постъпили от наши граждани.

Българският първи дипломат отговори, че в мисиите ни в Ниш и Белград няма оплаквания. Кое по установената вече във Външно министерство традиция означава, че проблем има, но се премълчава. Казусът е много интересен. Той даде възможност на хиляди наши сънародници да си реституират земи в Западните покрайнини. Става дума за ниви, ливади, гори и чукари, които още от 20-те години на миналия век преминават ту от едната, ту от другата страна на границата при честите нейни корекции. Известни са като “двувластни имоти”.

Още през 2011 г. парламентът в Белград прие закон, с който сръбските земи, одържавени през 1945 г., могат да бъдат върнати на старите собственици. Ако пък реституцията не може да бъде осъществена, се дължи обезщетение. Така много български бежанци, изселили се от Сърбия в България след загубването на Западните покрайнини, се сдобиха с правото да си възвърнат някогашните имоти. Според различни източници, бройката им възлиза на около 30 000 души.

Подобно на извършената реституация у нас, сръбската също изисква доказване на

собствеността. А това означава опис на място, дирене в архиви, регистри, кметства, църковни документи, вземане-даване с адвокати – както у нас, така и в Сърбия. И то в срок, който ако не бъде спазен, имотите остават завинаги собственост на сръбската държава.

Затова първото нещо, което България трябва да направи, е да разгласи подробна информация за приетия в западната ни съседка закон.

Както може да се предполага, повечето потенциални наследници едва ли се вълнуват и следят обществения живот в Сърбия и още по-малко пък са наясно със съществуването на процедури, които ги засягат.

Още в средата на 2012 г. български неправителствени организации в Сърбия се оплакаха, че повечето от собствениците на тези имоти дори и не подозират за възможността да си върнат бащините земи. Поради това и реституционните искания са малко.

Реално информационно-разяснителна кампания по сръбския Закон за връщане на отнетото имущество и обезщетението започна да се провежда едва преди десетина дни, след като Агенцията за българите в чужбина публикува в сайта си на 27 ноември тази година нормативния акт и превода на образеца на заявлението, което трябва да се подаде до Агенцията по реституция на Република Сърбия.

С напредването на времето се увеличава интересът към връщането на одържавените от западната ни съседка български имоти, които впрочем териториалният обхват на въпросния закон не се ограничава само до територията на т. нар. „двувластни имоти“, а включва цялата сръбска територия. Но пък се оказва, че сръбската администрация мудро издава документи и разглежда молбите.

„През годините кадастралните карти са променяни. По принцип документи, заверени от нашата агенция по архивите, важат, но и това не е много сигурно – на място се появяват редица пречки, непрекъснато трябва да се пътува между двете държави и да се ходи до различни институции в тях, появяват се и претенции на местни хора. Процесът е труден и дълъг. Не може да се прецени дали сръбските чиновници нарочно създават спънки, или просто работят бавно. Те и българските служители са тромави и бавни. Но най-вече проблемът е, че нямаше откъде да си набавим детайлна информация” – оплаква се мъж от Кюстендилския край.

За качеството на „свършената” от Външно министерство работа говори и фактът, че повечето потенциални собственици, сдружения, които им помагат, а и юридически кантори, мислеха, че крайният срок за подаване на исканията е декември 2013 г. Дори депутатката Асенова, която сезира Вигенин за проблемите и сама е потомка на бежанци от Сръбско, е посочила в депутатското си питане края на настоящата година като финален срок. Оказа се обаче, че реституционни молби могат да се подават до март 2014 г.

Нехайството, което проявява българската държава, и пипкавата сръбска администрация са само част от проблема. По-същественото е, че белградският парламент с едната ръка дава, но с другата взема земите на българските наследници. В закона е записано, че реституция или обезщетение не се дължи на лица, които са били член на окупационни сили на сръбска територия. Мнозина българи де юре се водят такива. Реабилитацията минава през специален съдебен процес и така реституцията практически става невъзможна.

А сърбите може би не осъзнават, че имат интерес българи да притежават имотите

край границата. Защото другият вариант е те да се изкупят от албанците, които напоследък масово пазаруват ниви и къщи дори и в отдалечените от тяхната родина Западни покрайнини.

[16] - 2014.01.18 - Външно 2 г. не разбрало за реституция в Сърбия, наследници на бежанци губят шансове на 1 март - автор Виктор Иванов

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=2923805>

Външно 2 г. не разбрало за реституция в Сърбия, наследници на бежанци губят шансове на 1 март

[Сподели](#)

18.01.2014 08:01; [Виктор Иванов](#); 3166; 0;

- [Изглед към Босилеград, в чието землище също има много имоти на българи, подлежащи на реституция.](#)
- [Георги Димитров бе посланик на България в Сърбия при приемането на закона за реституцията. В момента той е постоянен секретар на Външно, най-високата професионална длъжност в МВнР.](#)
- [Така изглеждат домакинските книги, в които са описвани бежанците и изоставените от тях имоти. СНИМКА: ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “АРХИВИ”](#)

Изглед към Босилеград, в чието землище също има много имоти на българи, подлежащи на реституция.

Само 29 работни дни остават на наследниците на българските бежанци от Западните покрайнини, за да успеят да подадат документи за реституцията на загубени от техните семейства земи в Сърбия.

На 1 март изтича срокът за подаване на претенции, които трябва да са придружени с документи, доказващи право на наследство. Нужно е пълно описание по карти на имотите, за които се претендира. Бежанците от Сърбия в периода от 1878 до 1950 г. се изчисляват от историци на над 50 хил. души, разпределени в няколко вълни, като най-голямата е след Ньойския договор. Описаните в протоколи по този договор българи, чиито имоти са останали в Сърбия - т.нар. двувластници, са 30 хил. души.

Наследниците им в България би трябвало да са поне 100 хил. души.

Спорни са данните каква е площта на имотите, които подлежат на реституция, но по Ньойския договор България губи в Западните покрайнини 1500 кв. км със 107 населени места, като се смята, че поне половината от загубените територии са частни имоти.

"На практика тези хора няма да имат възможност да си реституират земите, защото две години българската държава спи и не разбира, че в Сърбия е приет такъв закон", заяви пред в. "24 часа" Силвия Иванова, секретар на асоциацията на българите, които имат право на реституция в Сърбия. Издирването на нужните документи в българските и сръбските архиви отнема по няколко месеца.

Георги Димитров бе посланик на България в Сърбия при приемането на закона за реституцията. В момента той е постоянен секретар на Външно, най-високата професионална длъжност в МВНР.

Законът за връщане на земите и горите в западната ни съседка е приет през 2011 г., влиза в сила от 2012 г. "Министерството на външните работи обаче не бе превело закона на български до октомври 2013 г.", разказа тя. В същото време САЩ отдавна са превели сръбския закон на английски език.

Резултатът е, че до момента едва около 300 български граждани са успели да предявят реституционни претенции за наследствени земи в Сърбия. В справките на сръбската агенция по реституция пък почти липсват върнати имоти на територията на отнетите от България земи. Успехът на тези около 300 българи да подадат претенции всъщност се дължи на сръбски адвокати - от 2012 г. те обикалят градовете, в които след войните са настанявани бежанци, и си търсят клиенти.

Информационна кампания обаче отново няма.

МВНР: Засегнатите се оправят, знаят сръбски

"Не е имало нужда от превод на закона за реституцията, защото повечето от засегнатите от него българи знаят сръбски, живеят в Западните покрайнини." Това коментира говорителят на МВНР Ивайло Кашканов, който през 2011 г. е работил в посолството ни в Белград. Посланик тогава пък е сегашният постоянен секретар на Външно Георги Димитров.

Посолството е уведомило външното министерство и това на правосъдието, твърди още Кашканов. Според информация на в. "24 часа" обаче дирекция "Балкани" на МВНР е разбрала за реституцията в Сърбия от писмо на държавния архив и сигнали на граждани през 2013 г.

Консулството в Ниш и посолството в Белград са помагали при проблеми на българи с реституцията, отговори Кашканов на оплакванията на засегнати от закона български граждани, че не намирът съдействие от дипломатите ни, а сръбските архиви и кадастри им отказват информация.

България не е искала от Сърбия удължаване на сроковете по законите за реституция, каза още Кашканов.

В София има описи, но картите са в Пирот

Търсенето на документи за реституцията започва от държавния архив в София. В него се съхраняват домакински книги от Царска България, в които са описвани бежанците и подробности за оставените от тях имоти. В архива има и списъци с имената на двувластници (хора, чиито къщи са останали в България, а нивите - в Сърбия), досиета за ликвидираните имоти, изготвени от смесените българо-сръбски комисии по околии; протоколи на Царибродската, Кривопаланската, Тимочката и Трънската българо-сръбска комисия за двувластните имоти по спорните земи в Бреговския район; протоколи на комисии за замяна на двувластните имоти по селата (1950-1951).

"Посочените документи не изчерпват целия обем от документация, съхранявана в държавните архиви, тя не обхваща изцяло всички райони от двете страни на границата, както и не се отнася за целия период от Освобождението до 50-те години на XX век", обясниха от държавния архив.

ДАА разполага с информация, че емлячни регистри се съхраняват в кметствата на селата Гинци, Браковци, Комщица, Смолча, Бърля, Голеш, Станянци, Връдловци, Ропот, Губеш, Шума, Лопушна, Мургащ, Връбница, Туден, Разбойще, Каленовци, Букововци. В община Годеч има емлячни регистри и за селата Костинброд, Маслово, Шияковци за 1949 г.

След намиране на подробности в българските архиви обаче наследниците трябва да отидат до Сърбия, за да издирят карти на национализираните им имоти. Първите опити се правят в кадастрите по общини, на чиято територия се пада землището.

Ако там няма информация, такава трябва да се търси в архива в Пирот. Исканията за реституция трябва да са придружени с максимално точно описание на имота, обясниха експерти от нашия архив. Според Силвия Иванова обаче сръбските архиви и общини бавят документи на българи.

[17] - 2014.01.21 - Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС - [btv news.bg](http://btvnews.bg)

<http://btvnews.bg/article/svetut/sarbiya-zapochva-pregovori-za-prisaedinyavane-kam-es.html>

Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС

Страната ще бъде представена от премиера Ивица Дачич и вицепремиера Александър Вучич

[Светът](#) |

21.01.2014 07:47 |

btvnews.bg

Видяна: 1441

Коментари: 2

архив Снимка: БГНЕС

Първата междуправителствена конференция между Сърбия и Европейския съюз, с която официално започват преговорите за членство, се открива днес в Брюксел, предаде Танюг.

Сърбия ще бъде представена от премиера Ивица Дачич и вицепремиера Александър Вучич, еврокомисарят по разширяването Щефан Фюле ще представлява Европейската комисия, а председател на конференцията ще бъде външният министър на Гърция, която председателства Европейския съюз през първата половина на тази година.

Сърбия получи официален статут на кандидат за членство през март 2012 г., но Брюксел съобщи за отварянето на преговорите повече от година по-късно, след като през април 2013 г. Сърбия постигна "историческо споразумение" за нормализиране на отношенията си с Косово.

Сърбия категорично отхвърля възможността да признае независимостта на Косово, обявена едностранно през 2008 г. от албанското мнозинство, но под натиска на Брюксел Белград намали напрежението и подобри отношенията си с Прищина, което й отвори вратите на съюза, отбелязва АФП.

[18] - 2014.01.21 - Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС - novanews.bg

<http://novanews.bg/news/view/2014/01/21/66628/%D1%81%D1%8A%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%8A%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%BA%D1%8A%D0%BC-%D0%B5%D1%81/>

Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС

Официалното начало се дава с първата междуправителствена конференция

[Начало](#) / [Светът](#) / [Старият континент](#) / Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС

21/01/2014 13:08 ч.

Исторически ден за [Сърбия](#). Западната ни съседка започва преговори за присъединяване към Европейския съюз. Официалното начало се дава с първата междуправителствена конференция между балканската страна и общността в Белград.

Сърбия е представена от премиера Ивица Дачич и вицепремиера Александър Вучич. Присъстват още еврокомисарят по разширяването Щефан Фюле и външният министър на Гърция - страната, която в момента председателства Европейския съюз.

Западната ни съседка получи официален статут на кандидат за членство през март 2012-а година, но за начало на преговорите се заговори едва година по-късно. Това стана възможно, след като през април 2013-а Белград постигна "историческо споразумение" за нормализиране на отношенията си с Косово.

[19] - 2014.01.21 - Сърбия започна преговори за присъединяване към ЕС - vesti.bg

<http://www.vesti.bg/sviat/evropa/syrbiiia-zapochna-pregovori-za-chlenstvo-v-es-6003446>

Сърбия започна преговори за присъединяване към ЕС

Страната получи официален статут на кандидат за членство през март 2012 г., но Брюксел съобщи за отварянето на преговорите повече от година по-късно, след като Белград постигна "историческо споразумение" с Прищина

Свят

Европа 21 януари 2014, 07:39, обновена в 23:08

2114 18 Сподели

Сръбският премиер Ивица Дачич (л) и председателят на ЕК Жозе Барозу Източник: ЕПА/БГНЕС

Още по темата

Дачич: Сърбия ще е готова за ЕС след 5 години
06.01.2014

Сърбия започва преговорите за членство в ЕС през януари 17.12.2013

Еврокомисарят по въпросите на разширяването Щефан Фюле и сръбският министър-председател Ивица Дачич откриха официално първото заседание на междуправителствената конференция по въпроса за присъединяването на Сърбия към ЕС.

Това е исторически ден за Сърбия и за ЕС,

подчерта Фюле. Той изтъкна, че началото на преговорите е начало на нова, най-важна фаза в отношенията на ЕС със Сърбия. Подчертавайки, че на страните предстои дълга работа, еврокомисарят подчерта пред Белград необходимостта от пълно изпълнение на договореностите за нормализирането на отношенията и диалога с Косово.

Ивица Дачич заяви, че става въпрос за най-важното събитие за Сърбия в периода след Втората световна война.

Тази конференция не е подарък за Сърбия, ние заслужихме това със своята привързаност към изпълнението на нашите задължения, отбеляза той.

Дачич изрази надежда, че през 2018 г. Сърбия ще бъде готова за членство в ЕС, а през 2020 г. ще стане членка на ЕС.

Първите следващи стъпки на Сърбия

в областта на европейската интеграция ще бъдат подготовките за отваряне на преговорни глави 23 (за съдебната система и основните права) и 24 (за правосъдие, свобода и сигурност) и скринингът, но цялото ни внимание ще бъде насочено към икономическия напредък на страната, заяви първият вицепремиер Александър Вучич за Танюг.

Председателят на Демократическата партия на Сърбия и бивш премиер Воислав Кошуница направи днес оценката, че започването на преговори за присъединяване към ЕС е

"ирационално решение" на Сърбия

и предложи да се свика референдум по въпроса трябва ли Сърбия да се присъедини към ЕС или да бъде политически неутрална, предаде Танюг. Кошуница каза, че Сърбия търпи "непоносими икономически и държавни загуби" от европейската интеграция и че няма нито една сериозна икономическа или държавна причина, поради която тя да продължи по този "грешен път". Кошуница смята, че следва ново безкрайно рекетиране заради Косово, както и че ЕС унищожава културните, традиционните и самобитните национални ценности. "Когато видим

всичко това, започването на преговори за присъединяване към ЕС е "ирационално решение" на Сърбия", подчерта той.

Председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу пък коментира, че откриването на първата междуправителствена конференция по въпроса за присъединяването на Сърбия към ЕС е

голям успех

и отваряне на напълно нова глава в отношенията между страната и съюза, предаде Танюг. "Искам да похваля Сърбия за реформаторските ѝ усилия и напредъка, който постигна през изминалите години", каза Барозу. "Гражданите на Сърбия имат силен европейски стремеж и ние ще продължим да подкрепяме Сърбия в по-нататъшното постигане на напредък, стъпка по стъпка, по европейския ѝ път", заяви Барозу.

Той поздрави смелите и постоянни усилия, положени през последните месеци от сръбското правителство, и посочи предизвикателствата, които очакват страната по пътя ѝ към ЕС в ключовите области на върховенство на правото, включително съдебна реформа, борба против корупцията и организираната престъпност, реформа на държавната администрация, независимост на ключовите институции, свобода на медиите, борба против дискриминацията и защита на малцинствата.

Сърбия получи официален статут на кандидат за членство през март 2012 г.,

но **ЕК даде зелена светлина на преговорите** повече от година по-късно, след като през април 2013 г. Сърбия **постигна "историческо споразумение"** за нормализиране на отношенията си с Косово.

Белград категорично отхвърля възможността да признае независимостта на Косово, обявена едностранно през 2008 г. от албанското мнозинство, но под натиска на Брюксел намали напрежението и подобри отношенията си с Прищина, което отвори пред Сърбия вратите на ЕС, отбелязва АФП.

На 20 декември 2013 г. председателят на Европейския съвет **Херман ван Ромпой потвърди официално** решението на лидерите на ЕС, прието на срещата на високо равнище на страните от ЕС (19-20 декември 2013 г.) да започнат присъединителни преговори със Сърбия на 21 януари 2014 г.

Намерението на Белград е да завърши преговорите до 2018 г. и през 2020 г. вече да е член на съюза.

"Сърбия започва преговори с ЕС", "Исторически ден за Сърбия", "Започват преговорите с Европа". Това са част от заглавията на днешните белградски вестници.

Какви задачи да очаква Сърбия във връзка с Косово ще стане ясно в сряда, когато започва прегледът на глава 35, пише вестник "Вечерне новости".

В понеделник правителството назначи за ръководител на преговорната група за тази глава министъра за Косово Александър Вулин, отбелязва изданието.

Ръководителката на преговорния екип на Сърбия Таня Мишчевич заявява пред вестника, че освен главата за Косово Сърбия планира до края на тази година да започне преговори в шест области.

Вестник "Политика" цитира европейски дипломати в Брюксел, според които

амбициозният план на Белград да приключи преговорите до 2018 г. не е твърде реален,

тъй като е необходимо да бъдат проведени много реформи, да бъдат постигнати нови и да бъдат приложени вече постигнатите споразумения между Белград и Прищина.

Мишчевич увери, че страната е готова и за най-трудните въпроси.

"Чувствам се като зад волана на "Ферари" със запален двигател и само чакам да потегля",

коментира тя.

Сърбия достигна точка, от която няма връщане назад и сега наистина и изцяло определя своето бъдеще - не в смисъл на бъдещо и потенциално членство в ЕС, а в смисъл на създаване на общество, което прилича на всички обкръжаващи я европейски общества, каза още Мишчевич .

Мнозина в Сърбия смятат, че **Косово ще остане основна пречка** по пътя към членство, особено евроскептиците, водени от бившия премиер националист Воислав Кошунца.

Те предупредиха, че Белград ще бъде принуден да признае независимостта на отцепилата се провинция преди да се присъедини към блока, което е недопустимо за почти цялата местна политическа класа.

Белград ще трябва да реструктурира своята боледуваща икономика и да реформира гигантския държавен сектор,

който поглъща правителствените финанси.

"Трябва да си дадем сметка, че администрацията ни не е достатъчно готова и че няма достатъчно институционален капацитет... Ще бъдат необходими години и инвестиции, за да достигнат европейското ниво", коментира Мая Бобич от местното "Европейско движение в Сърбия".

Досега Сърбия не успя да намали държавния си сектор, в който работят над 700 хил. души. Не успя да въведе ред и в задлъжнелите държавни компании.

Преговорите за членство биха могли да отправят окуражаващо послание към чуждестранните инвеститори, отбелязва икономическият анализатор Милан Чулибрък.

Средната работна заплата сега възлиза на около 400 евро, а безработицата достигна 20,1%.

Освен икономиката, Сърбия ще трябва да коригира политиката в сферата на земеделието, околната среда и енергийните стандарти, за да ги приведе в съответствие с изискванията на ЕС.

Щефан Фюле пък заяви миналата седмица, че ще продължи да обръща внимание на върховенството на закона в Сърбия, особено на реформата на съдебната система и борбата срещу корупцията и организираната престъпност.

Източник: [БТА](#)

[20] - 2014.01.22 - ХОРАТА СЕ БОРЯТ ЗА ЗЕМЯ, А НИЕ Я ИЗОСТАВЯМЕ – БЪЛГАРСКАТА РЕСТИТУЦИЯ В СЪРБИЯ ПРОПАДА

<http://nikikm.blog.bg/politika/2014/01/22/horata-se-boriat-za-zemia-a-nie-ia-izostaviamе-bylgarskata-r.1230786>

22.01 19:46 - **ХОРАТА СЕ БОРЯТ ЗА ЗЕМЯ, А НИЕ Я ИЗОСТАВЯМЕ – БЪЛГАРСКАТА РЕСТИТУЦИЯ В СЪРБИЯ ПРОПАДА**

Автор: [nikikm](#) Категория: [Политика](#)
Прочетен: 50 Коментари: 0 Гласове: 4

Последна промяна: 22.01 19:48

ХОРАТА СЕ БОРЯТ ЗА ЗЕМЯ, А НИЕ Я ИЗОСТАВЯМЕ – БЪЛГАРСКАТА РЕСТИТУЦИЯ В СЪРБИЯ ПРОПАДА

През 2011 г. Скупщината на Сърбия приема закон за реституция на имотите на български граждани – бежанци в периода 1878 – 1950 година. Особено голям е броят на тези бежанци след Ньойския договор. С този договор възниква и проблемът със Западните покрайнини – една територия от 1500 кв. км. с над 100 селища. Това дава представа за огромната площ на частните имоти и предполагаемия брой на наследниците им днес, които би трябвало да са няколко десетки хиляди.

В България става известно за този закон едва преди 6 месеца, а не е известно дали законът е преведен на български език, за да се запознаят с него наследниците на някогашните собственици на земи в Западните покрайнини. Сериозно публично разгласяване липсва. Българската държава не провежда информационна кампания и си измива ръцете с най-лесните формулировки „Който разбрал-разбрал“ и „Всеки да се оправя сам“.

Българското посолство очевидно е останало равнодушно към правата на тези граждани, което става ясно от думите на говорителя на Външно министерство Ивайло Кашканов, който през 2011 г. е бил дипломат в посолството ни в Белград, че нямало нужда да се превежда сръбският закон, тъй като мнозинството от гражданите, които имат претенции за имоти живеели в Западните покрайнини и знаели сръбски език!!! А останалите в България?!

Посланикът ни в Белград през 2011 г. Георги Димитров, който при сегашното правителство заема най-високия професионален пост в дипломацията ни – постоянен секретар на Министерството на външните работи – очевидно е пренебрегнал необходимостта да бъде преведен законът и да се инициира бърза информационна кампания у нас, за да се запознаят българите с имоти там със своите права. Става дума за интересите на десетки хиляди български граждани. Не ни е известно при предишните две правителства (Борисов, Станишев) и при кабинета Орешарски да е търсено от сръбската държава да удължи срока за предявяване на реституционни претенции от нашите граждани-наследници на имоти в Западните покрайнини.

„На практика тези хора няма да имат възможност да си реституират земите, защото две години българската държава спи и не разбира, че в Сърбия е приет такъв закон,, заяви пред в. „24 часа“ Силвия Иванова, секретар на асоциацията на българите, които имат право на реституция в Сърбия.

Случаят с този закон ни кара да се запитаме какъв е капацитетът на компетентност на посолството ни в съседна Сърбия, след като не е откликнало своевременно на такъв жизнено важен проблем за хиляди български граждани като реституцията на техните наследствени имоти? Защо политиците ни пропускат този важен момент? На 1 март 2014 изтича крайният срок за подаване на документи за собственост, което е крайно недостатъчно за своевременна реакция от страна на българските наследници. Хората се борят за земя, а ние я изоставяме.

[21] - 2014.01.23 - И премиерът изрази пълна подкрепа за Сърбия за членство в ЕС - автор iNews.bg

http://inews.bg/%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%98-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D1%80%D1%8A%D1%82-%D0%B8%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B8-%D0%BF%D1%8A%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%A1%D1%8A%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0-%D1%87%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B2-%D0%95%D0%A1_1.a_c.327_i.360233.html

И премиерът изрази пълна подкрепа за Сърбия за членство в ЕС

Сръбското правителство работи за подобряване живота на българското малцинство в страната

от iNews.bg | 23.01.2014 | 20:00 [2](#)

bta

Още по темата

- [Историческо събитие за Сърбия и ЕС](#)

Повече за:

- [България](#)
- [евроинтеграция](#)
- [Иван Мъркич](#)
- [Пламен Орешарски](#)

- [подкрепа](#)
- [Сърбия](#)

Пълна подкрепа за Сърбия в процеса ѝ на преговори за членство в ЕС декларира и премиерът Пламен Орешарски пред министъра на външните работи на страната Иван Мъркич, който е на официално посещение в България по покана на министър Кристиан Вигенин.

"На разположение сме с всякаква експертна помощ във всички области. Не е нужно да повтаряте нашите грешки", каза Орешарски.

Той отново подчерта българската позиция в подкрепа на членството в ЕС на страните от Западните Балкани и изтъкна, че интересите на страните от регион са общи.

От своя страна сръбският външен министър информира Пламен Орешарски за високата оценка, която сръбският премиер Ивица Дачич е дал за разговорите си с него при посещението му през декември.

"Аз съм дипломат от кариерата и не зная друго време, през което отношенията ни да са били на толкова високо ниво", каза Мъркич.

Той увери Орешарски, че сръбското правителство ще направи необходимото за подобряване на живота на българското национално малцинство в страната.

Министърът на външните работи посочи също, че очаква на предстоящото в края на месец февруари заседание на смесената българо-сръбска комисия да бъдат постигнати договорености, които да дадат нов импулс на двустранните икономически отношения.

Министър Иван Мъркич препотвърди поканата към министър-председателя Пламен Орешарски да направи официално посещение в Сърбия през тази година.

По-рано Иван Мъркич се срещна с българския си колега Кристиан Вигенин. И при тези разговори Сърбия бе уверена, че [страната ни ще подкрепи Белград](#) по пътя ѝ към евроинтеграцията.

[22] - 2014.01.28 - Външното министерство огласи подробно как да се действа по закона за реституция в Сърбия - автор Ивайло Кашканов

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=3088288>

Външното министерство огласи подробно как да се действа по закона за реституция в Сърбия

[Сподели](#)

28.01.2014 07:27; [24 часа онлайн](#); 610; [2](#);

ПРАВО НА ОТГОВОР

Във връзка с публикувана в “24 часа” статия “Наследници имат само месец да си върнат имоти в Сърбия”, за която смятаме, че представя некоректно действията на Министерството на външните работи по отношение на приетия през 2011 г. закон за реституция в Република Сърбия, МВнР използва правото си на отговор.

- През октомври 2011 г. посолството на България в Белград с грама уведомява МВнР за приетия закон за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението на Република Сърбия, както и за закона за реабилитация през 2011 г., факти, които обезсилват твърденията в материала за липса на информация и незаинтересованост от страна на посолството ни в Белград

Твърденията, че дирекция “Балкани” на МВнР е разбрала за законите от държавния архив през 2013 г., не отговарят на истината.

- Поради динамичната политическа обстановка в България през 2012 г. и началото на 2013 г. законът за реституция на Сърбия наистина не заема централно място в приоритетите на ръководството на министерството, но наши представители, отговарящи за двустранните ни отношения със Сърбия, редовно предоставят насоки и информация на граждани, които се обръщат към приемната на МВнР за съдействие. По инициатива на МВнР ръководствата на

компетентните институции в лицето на Министерството на правосъдието, Министерството на земеделието и храните, ДАБЧ, Държавна агенция “Архиви” и омбудсмана на Република България са сезирани и запознати със закона, както и с постъпилите запитвания на български граждани. В материала правилно е отбелязана по-голямата

активност на

министерството

от юли 2013 г. След идването на новото ръководство и по разпореждане на постоянния секретар в средата на 2013 г. Държавна агенция “Архиви” и ДАБЧ бяха помолени да качат на своите сайтове подробна информация за закона и списък на изискуемите документи, удостоверяващи наличието на собственост върху имот в Сърбия.

Във връзка с исканите по-пълни разяснения от граждани представители на нашите дипломатически представителства в Белград и Ниш проведеха допълнителни срещи със служители на Агенцията за реституция на Сърбия за доуточняване на документите, които ще бъдат признати от Агенцията за реституция, и окончателния срок за подаване на документите. В разясняването на процедурите се включиха и ДАБЧ, и агенция “Архиви”, която е българският държавен орган, компетентен да осъществява в национален мащаб политиката по събирането, съхраняването, организирането и използването на архивните документи с историческо значение. Правна помощ в процедурите по реабилитация и реституция също оказват българските културно-информационни центрове в Димитровград (Цариброд) и в Босилеград.

В материала се твърди, че МВнР не е организирано информационна кампания по закона за реституция, което не отговаря на истината. На сайта на МВнР са качени пълна информация за закона (превод на български и молба образец), списък на всички документи, които заинтересованите граждани трябва да набавят, както и къде могат да ги намерят. Подробна информация беше изпратена като съобщение до медиите и с препратка към пълната информация в нашия сайт, като темата беше отразена в няколко национални ежедневника и в информационни сайтове. Поради исторически стекли се обстоятелства невинаги нужните документи са налични.

Преценката за валидността на приложените документи, доказващи собственост, е на компетентните органи на Сърбия. От Агенцията за реституция на Сърбия потвърдиха, че всички документи, издадени от Държавна агенция “Архиви”, ще бъдат признати. Последната пълна информация на МВнР по закона е публикувана на сайта на министерството и на сайтовете на нашите дипломатически представителства, българските културно-информационни центрове в Димитровград (Цариброд) и Босилеград, Държавна агенция “Архиви” и ДАБЧ. Успоредно с това дирекция “Пресцентър” в МВнР информира българските медии чрез прессъобщение, в т.ч. и вестник “24 часа”, за публикуваната на сайта информация. Предвиденият в сръбското законодателство срок за подаване на документи от заинтересовани бивши собственици или техни наследници е 1 март 2014 г., като процедурата е административна с възможност за обжалване по съдебен път.

В материала некомпетентно се смесват различни исторически възникнали проблеми, свързани с нашите сънародници от Западните покрайнини, и различни видове имоти. Законът за реституция се отнася до национализирани имоти след март 1945 г. и това много ясно е обяснено в “липсващата” според статията информационна кампания на МВнР. Обръщаме внимание, че в съответствие с разпоредбите на Кодекса на международното частно право на България, чл. 89, ал. 2, наследяването на недвижими вещи се урежда от

правото на държавата, в която вещите се намират. В този смисъл наследствените отношения между чужд (вкл. български) гражданин, който е частноправен субект, и държавата - Република Сърбия, се регулират според местното законодателство и не се разглеждат като международно публичноправен случай, който да изисква намесата на трета страна, в този случай на Република България.

Представителите на българските наследници от Западните покрайнини настояват участието в процеса на реституция в Сърбия да бъде гарантирано и в случаи, когато български граждани не могат да представят пълния набор от документи. Законът за реституция в Сърбия предвижда ясни условия, които, ако бъдат изпълнени, дават право на заявителя да участва в процеса на реституция на недвижимо имущество, което е одържавено след 1945 г. МВнР не може да създаде организация за издаване на документи, тъй като в министерството

такива документи

не се съхраняват

Лицата, чиято собственост се възстановява по силата на този закон, могат да се снабдят с документи за собственост чрез извършване от самия заявител или от упълномощено от него лице на проверка в агенция "Архиви". Тази проверка не може да бъде извършена по служебен (официален) път между българските и сръбските институции. Що се отнася до т.нар. двувластни имоти, собствениците, които не са обезщетени от българската държава, могат да поискат възстановяване на своите имоти и извън действието на цитираните закони. Справки кои са обезщетени не могат да се дават от МВнР, тъй като такива документи не се съхраняват при нас.

От влизането в сила на закона през 2011 г. до момента както в МВнР, така и в Посолството на България в Белград и Генералното консулство в Ниш не са постъпвали оплаквания за конкретни трудности и проблеми на засегнати български граждани нито по отношение на подаването на документи за реституция, нито за нарушени права или отказ за достъп до документи с историческо съдържание на територията на Република Сърбия. Такъв сигнал постъпи в МВнР вчера от организация, представляваща интересите на заинтересовани от реституцията български граждани, и нашите представителства в Сърбия са известени за него.

МВнР има готовност в рамките на своите компетенции за оказване на необходимото съдействие на заинтересовани български граждани, желаещи да участват в процеса на реституция в Сърбия.

Ивайло Кашканов,

говорител на МВнР

[23] - Балканска федеративна република

http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0_%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0

Балканска федеративна република

от Уикипедия, свободната енциклопедия

Направо към: [навигация](#), [търсене](#)

Балканската федеративна република е политически и философски проект за държавно устройство на [Балканския полуостров](#).

Проект за Балканска федерация и "Велика Югославия"

Съдържание

[\[скриване\]](#)

- [1 Зараждане на идеята](#)
- [2 Идеите през Българското възраждане](#)
- [3 Идеите след Берлинския конгрес](#)
- [4 Македонският въпрос](#)
- [5 Привърженици сред другите народи](#)
- [6 Опит за осъществяване](#)
- [7 Балкански федерализъм и съвременност](#)
- [8 Историография](#)
- [9 Бележки](#)
- [10 Литература](#)
- [11 Външни препратки](#)

Зараждане на идеята[\[редактиране\]](#) / [edit source](#)

Идеята за Балканска федерация може да се заражда под влиянието на Европейското просвещение на Балканите. Проектите за балканска федерация, често са предлагани като решение на [Източния въпрос](#). Всъщност Връзката между Източния въпрос като възел от регионални проблеми и проектите за балканска федерация като визия за регионално развитие се налага някак от само себе си. Тази връзка присъства в повечето от проектите за балканска федерация. Това наблюдение не прави изключение и при българските дейци. Като конкретни примери могат да се посочат Гръцкият проект на [Екатерина Велика](#), както и проектите на [Адам Чарторийски](#) и [Йоанис Каподистрияс](#), всички свързани с [Руската империя](#). Според [Милчо Лалков](#) пионер на идеята е [Ригас Фереос](#).

Идеите през Българското възраждане[\[редактиране\]](#) / [edit source](#)

Мястото и ролята, която българите имат в развитието на балканския федерализъм, зависят от една страна от централното географско положение, което заемат на Балканския полуостров, а от друга от съзнателната активност на българския обществен елит да интегрира България в

общите европейски и регионални тенденции и процеси. Съпричастни на федеративната идея в България в една или друга степен са по-голяма част от дейците на национално-освободителното ни движение. [Георги Раковски](#) пръв заговаря за [Балкански съюз](#) без задължително да визира федерация. По скоро великият български революционер има предвид общ фронт на балканските християнски народи срещу Османската империя. Императивната идея през Възраждането се асоциира основно с името на [Любен Каравелов](#). Той е най-яркия и последователен привърженик на идеята за Балканска федерация в България като средство за решаване на националния въпрос на Балканите. Каравелов пръв сред българските възрожденски водачи въвежда ясно и категорично идеята за Балканска федерация като е неин последователен защитник и агитатор. Силната привързаност към идеята дори му носи негативи, Каравелов единствен от големите революционни водачи през възраждането ни още тогава е подлаган на критики и сериозни съмнения относно евентуалната му обвързаност с чужди политически сили и лоялността му към българското дело. Поради ревностната защита на принципните си позиции Каравелов често е атакуван от различни посоки, което в крайна сметка довежда до неговото оттегляне от активното политическо поприще и заниманията му с чисто културна и просветна дейност.

[Васил Левски](#) също изработва свое виждане за държавното устройство на Балканите след премахването на османската власт над християнските народи на Балканите.

[Космополитизмът](#) на Левски е широко известен. Принципно Апостолът не е бил противник на братството между народите, друг обаче е проблемът за отношението на Левски към идеята за балканска федерация. Това е сложен въпрос и изисква по-задълбочен и сериозен анализ. Факт е че никъде в архива на В. Левски не е засвидетелствано заявление на Апостола в подкрепа на идеята за Балканска Федерация. Левски обаче говори за Балканска република и това дава основание на много изследователи да смятат че той е бил привърженик на една по-радикална и прогресивна форма на балкански федерализъм, като неразривно е свързвал федерацията и републиката на Балканите, нещо което липсва при Каравелов.

[Христо Ботев](#) е последният представител на голямото поколение революционни водачи-идеолози. Обаче днес Ботев сякаш е известен повече като гениален поет от колкото като последния председател на [БРЦК](#), а колкото до героичния му подвиг и мъченическата смърт тя идеално пасва на поетическата му биография. Така марката поет-революционер е пришита с неговото име, но по-голяма тежест сякаш има първата част. Защо се е случило така? Може би защото Ботев заема мястото на Каравелов като председател на БРЦК точно преди разпадането на организацията. Може би неговите идеи и организационен талант не са имали шанса да се разгънат и проявят в практиката и затова придобиват привкуса на абстрактна теоретическа чудатост. Все пак Ботев внася в българската революционна идеология модерните за времето тонове на утопичния [социализъм](#) и [анархизъм](#). При Ботев за пръв път в българската революционно-демократична мисъл федеративната идея се свързва със социализма, връзка, която с времето ще укрепва в здрав взаимноизгоден съюз, които ще бъде бъде разтрогнат чак след провала на федеративните начинания от 1944-47 г.

Идеите след [Берлинския конгрес](#)*[редактиране / [edit source](#)]*

[Захари Стоянов](#) е един от първите, които засягат темата за Балканска федерация, той е пряк наследник на възрожденското поколение революционери, сам се смята за продължител на Каравеловата линия в българската политическа мисъл и изтъква това при всеки удобен случай. Федеративната идея е залегнала в основата на [БТЦРК](#) и в програмите на вестниците „Независимост“, „Борба“ и „Свобода“.

Идеята за обединение на Балканите в една държава с републиканско устройство се споменава в съчиненията на [Карл Маркс](#). Тя е обширно разработена от [партията на тесните](#)

[социалисти](#) (БРСДП (т.с.) и най-вече от [Димитър Благоев](#) във връзка с [българския национален въпрос](#). БРСДП (т.с.) особено широко популяризира идеята в навечерието на [Балканските войни](#) и на участието на България в [Първата световна война](#).

Българските марксисти вярват, че националното обединение на българите е възможно само по мирен път, чрез създаването на единна федеративна република на територията на целия Балкански полуостров, като по този начин да бъдат естествено потушени териториалните конфликти между балканските държави.^[1] В разработения от тях проект за столица на федерацията се сочи [София](#). Социалистите не предвиждат провеждането на революция за осъществяването на проекта, а смятат, че правителствата на балканските държави ще го осъществят под натиска на [работническата класа](#) от тези страни. БРСДП (т.с.) разглежда федерацията като възможност за създаване на голяма балканска работническа класа, която да разполага с възможността да осъществи [революция](#).

[Ленин](#) оценява идеята като „правилна“, но посочва, че би трябвало да се очаква от работническата класа и селячеството, а не от [буржоазията](#), да я осъществи.

Освен тесните социалисти привърженици на федеративната идея в България са и широките социалисти на [Янко Сакъзов](#). Други последователи на идеята са радикал-емократите на [Найчо Цанов](#) и [Тодор Влайков](#), те строго и последователно отстояват своите федеративни възгледи, федеративната идея е една от причините да се стигне до разкола в старата [Демократическа партия](#) на [Петко Каравелов](#) като от нея излизат групата на споменатите по горе млади радикални демократи и образуват собствена партийна група, [Радикалдемократическа партия](#), в идейната основа на които ляга именно федеративната идея.

Много страстен защитник на идеята е големият български политик [Александър Стамболийски](#), който успява да я наложи като една от главните идеи за външнополитическата доктрина на [БЗНС](#).

Македонският въпрос[\[редактиране](#) / [edit source](#)]

В следосвободенския период идеята за Балканска федерация е много тясно обвързана с [Македонския въпрос](#), който е част от по-големият Източен въпрос. Тя често се предлага като решение на Македонския въпрос, присъства в повечето програми на [ВМОРО](#), привърженици на идеята за голяма част от видните дейци на организацията начело с [Гоце Делчев](#). След [Илинденско-Преображенското въстание](#) от 1903 г. и разцеплението на ВМОРО под напора на засилените процеси на деградация вътре в организацията и най-вече поради засилващото се влияние на левите идеи се появява ляво течение на ВМОРО начело с [Яне Сандански](#), А след [Младотурската революция](#) се основава и [Народната федеративна партия](#), която изпраща двама депутати в [Османския парламент](#), единият от който е [Димитър Влахов](#), започва издаването и на сп. „Балканска федерация“ във [Виена](#), който става орган на лявото крило на ВМОРО.

Привърженици сред другите народи[\[редактиране](#) / [edit source](#)]

Влиянието на федеративната идея е силно и сред останалите балкански народи, съседни на България виден привърженик на балканският федерализъм в [Сърбия](#) е [Светозар Маркович](#), [Леонидис Вулгарис](#) от [Гърция](#), [Йон Гика](#), [Йон Братиану](#), [Николае Балческу](#) от [Румъния](#)^[2]. В различно време и по-различен повод за Балканска федерация са се изказвали [Лайош Кошут](#)^[3], [Джузепе Гарибалди](#), [Джузепе Мацини](#), [Уинстън Чърчил](#), [Карл Маркс](#), [Владимир Ленин](#) и др. Споменатите тук са малка част от привържениците на федерализма. Тези хора — велики

исторически личности, са виждали Балканската федерация като единственото правилно решение на Балканските проблеми.

Федеративната идея на Балканите също така взема различни форми в земите на южните славяни тя се явява най-вече като [югославянска](#) идея, сред румънците и унгарците федеративната идея взема форма на Дунавска федерация, който трябва да замени Австро-Унгария като една голяма централноевропейска сила, която да е противовес на [Германия](#), при гърците пък тя се вижда като Източна федерация, която ще замени Османската империя и ще бъде своеобразно възкресение на [Византия](#). Всяка една народност влага своите надежди и интереси във федеративната идея, което е причина за това типологично разнообразие.

Затова в заключение може се каже, федерализмът на Балканите е сложно и многопластово явление съчетало в себе си историческа памет, традиции и модерни идеи проникващи от прогресиращия Запад. Като политическа тенденция федерализмът проявява противоречиви аспекти на империализъм или антиимпериализъм в зависимост от това на чия политика служи. Затова трудно може да се определи политическата същност на балканския федерализъм наблюдаваме сложното преплитане на иначе несъвместими тенденции. В него се съчетават и си съперничат чистият федерализъм, проповядван най-често от представители на нации в неравноправно положение като [хърватите](#) и българите, и великодържавието, отстоявано като официална политика от правителствата на новосъздадите се малки балкански държави.

Опит за осъществяване[\[редактиране / edit source\]](#)

След края на [Втората световна война](#) под ръководството на СССР в на Балканите се установяват просъветски режими на управление. В края на август [1944](#) г. в [Румъния](#) с преврат, ръководен от краля, е свалена диктатурата на [Антонеску](#), страната е окупирана от настъпващите съветски войски, с чиято помощ румънската комунистическа партия овладява властта през [1947](#) г. На [9 септември 1944](#) г., с помощта на [Червената армия](#), властта в [България](#) е завзета от [Отечествения фронт](#), доминиран от [БРП\(к\)](#). В [Албания](#) партизаните, ръководени от местната комунистическа партия, улеснени от изтеглянето на [Вермахта](#) от Балканите, завземат централната власт през ноември 1944 г. Към май [1945](#) г. властта в цяла [Югославия](#) също преминава в ръцете на [ЮКП](#) с помощта на български и съветски войски. В [Гърция](#) силната антихитлеристка съпротивителна организация [ЕЛАС](#), доминирана от комунистите, завзема голяма част от страната, включително столицата [Атина](#), след изтеглянето на войските на [Третия райх](#).

Тази обстановка подтиква българския министър-председател и водач на БРП (к) [Георги Димитров](#) да смята, че е настъпил момент за осъществяването на проекта за Балканска федерация. Димитров се ориентира най-вече към Югославия, тъй като смята, че възможността за обединение на България с тази страна е най-голяма. За спойващо звено трябва да послужи [Македония](#), която трябва да се влее във федерацията като единна федеративна република от [Пирин](#) до [Шар планина](#) (в замяна България ще получи обратно [Западните покрайнини](#)). За целта е стартирана политика на агресивна [македонизация на българското население в Пиринско](#) чрез принудителна смяна на етническото самоопределение, достигнала до регистриране като "македонци" дори на част живеещите в този район български евреи и руснаци-белогвардейски емигранти.

[Македонизацията](#) е проведена с помощта на административни принуда и масирана пропаганда, като вината за нея основно се хвърля върху Георги Димитров. Според отделни данни от мемоаристиката насилията са предимно по инициатива на местните дейци на [БКП](#), а Георги Димитров замисля кампанията само като вълна от културна и политическа

пропаганда. В резултат, през 1947 г. между България и Югославия е подписан договор за дружба и сътрудничество. Скоро след това — през 1948 г., поради разрива в отношенията между [Тито](#) и [Сталин](#) договърът е разтрогнат. Известно време [БКП](#) и българската държава запазват противоречивата си, противобългарска, политика по македонския въпрос — до 1963 г., когато на специален пленум на [ЦК на партията Тодор Живков](#) се обявява в полза на българския характер на Пиринския край.

Балкански федерализъм и съвременност[\[редактиране / edit source\]](#)

Въпреки ударите, който понася на два пъти идеята за Балканска федерация — след 1947 г. и след разпадането на Югославия, тя отново започва да се появява в общественото пространство, поднесена от различни източници.

Така например гръцкият премиер [Георгиус Папандреу](#) през 2003 г., тогава министър на външните работи, в интервю за германския в. „[Зюддойче цайтунг](#)“ говори за съживяването на идеята за балканска федерация сред гръцката общественост. Това негово изказване предизвика бурни реакции в [Македония](#) и [Хърватия](#).^[4]

Френският професор [Жорж Кастелан](#) твърди: „Пътят към Европа минава през „Балканска федерация““^[5]. Той издава история на балканските народи, която се радва на популярност в България.

Различни статии на тази тема се появяват и в интернет пространството, например статията на Антон Ж. Иванов, „Балканска конфедерация — сега?“^[6]

Днес с влизането на Гърция, България и Румъния в Европейският съюз, от една страна идеята е обезмислена, а от друга фактически е частично реализирана на по-високо континентално ниво.

Историография[\[редактиране / edit source\]](#)

Върху необходимостта от историографски обзор на темата акцентира още Ботев. Мисли по темата намират място в трудовете на Захари Стоянов и по-късно в изследванията на мнозина големи български историци, посветили изследователски усилия на Българското възраждане — такива са Д. Страшимиров, И. Шишманов, Б. Пенев, Х. Гандев, И. Унджиев.

Не са много обаче изследванията, които са посветени специално на проблема, като трудовете на Ц. Стоянов, И. Орманджиев, Христу Василе, Коста Църнушанов. Засилено внимание на въпроса е обърнато от представителите на социалистическата мисъл в България, до голяма степен заради факта, че социалистите приемат федеративната идея като част от своята политическа програма. Макар че голяма част от писаното по въпроса от тях да има политически и полемичен характер, срещат се и разработки като трудовете на Х. Кабакчиев и Д. Благоев („Принос към историята на социализма в България“), които имат реални приноси в проблематизирането и изясняването на темата.

Фундаментален труд по темата в българската историография е разработката на [Милчо Далков](#) „От надежда към разочарование“. Там авторът е дал в обобщен вид много сведения и факти по въпросите на балканския федерализъм. Всъщност това е най-изчерпателният и достъпен за интересуващите се от проблематиката хора на български език. Той обхваща фактически цялото развитие на федерализма на Балканите от неговото зараждане до интересувания автора период.

От чуждата историография трябва да се спомене капиталният труд на канадския историк с гръцки произход Лефтен Ставрианос (*L. S. Stavrianos*): *Balkan federation; a history of the movement toward Balkan unity in modern times*.

Бележки[\[редактиране](#) / [edit source](#)]

1. [Jump up ↑ http://www.sarakt.org/predateli.htm](http://www.sarakt.org/predateli.htm) БКП и националният въпрос 1912-1924
2. [Jump up ↑ http://www.academia.edu/3300154/Peykovska_Hungarian_movement_against_the_1867_Compromise_national_movements_on_the_Balkans_the_Danubian_Confederation_idea_Janos_Asztalos_1869-1871](http://www.academia.edu/3300154/Peykovska_Hungarian_movement_against_the_1867_Compromise_national_movements_on_the_Balkans_the_Danubian_Confederation_idea_Janos_Asztalos_1869-1871)
3. [Jump up ↑](#) Пак там
4. [Jump up ↑ http://www.novinar.net/news/gartciia-gotvi-balkanska-federatciia_Nzk4OzMx.html](http://www.novinar.net/news/gartciia-gotvi-balkanska-federatciia_Nzk4OzMx.html)
5. [Jump up ↑ http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=583§ionid=6&id=00001](http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=583§ionid=6&id=00001)
6. [Jump up ↑ http://aktual.hii.bg/balfed.htm](http://aktual.hii.bg/balfed.htm)

Литература[\[редактиране](#) / [edit source](#)]

- „Федерация на Балканските славяни (Федерация на Балканските народи-идеи и пречки)“, Орманджиев И., С., 1947.
- „От надежда към разочарование, идеята за федерация в балканския югоизток“, Лалков М., С., 1994
- „Федеративната идея в българо-сръбските отношения“, Стоянов, Ц., София, 1919
- „Българските революционери Раковски, Левски, Ботев за балканска федерация“, Кабакчиев Х., Избрани произведения, т. 1, С., 1988
- „За Унгаро-българския таен комитет на Янош Асталош от 1870 г.“, Пейковска, П., Исторически преглед, 1997, № 2.

Външни препратки[\[редактиране](#) / [edit source](#)]

- [Принос към идеята за балканска федерация през Възраждането](#) от Димитър Филипов
- [П. Пейковска, Политическата дейност на Янош Асталош в българските земи през 1869-1871 г. - ИДА, 1994, кн. 68](#)

Взето от

„http://bg.wikipedia.org/w/index.php?title=Балканска_федеративна_република&oldid=5725298“

Категории:

- [Социалистическо движение в България](#)
- [История на България \(1918-1945\)](#)
- [История на България \(1945-1989\)](#)
- [Балканска история](#)

[24] - Ньойски договор

http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D1%8C%D0%BE%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8_%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80

Ньойски договор

от Уикипедия, свободната енциклопедия

Направо към: [навигация](#), [търсене](#)

Ньойският договор е **договор** между **България** и страните от **Антантата**, поставил край на участието на България в **Първата световна война** (виж **Версайска система от договори**). Подписан е от българска страна от министър-председателя **Александър Стамболийски** на **27 ноември 1919** г. в кметството на **парижкото** предградие **Ньой сюр Сен**.

Съдържание

[[скриване](#)]

- [1 Подготовка на договора](#)
 - [1.1 Българска делегация](#)
 - [1.2 Изготвяне на договора](#)
 - [1.3 Подписване](#)
- [2 Условия](#)
 - [2.1 Териториални промени](#)
 - [2.2 Военни клаузи](#)
 - [2.3 Репарации](#)
- [3 Изпълнение](#)
 - [3.1 Военни клаузи](#)
 - [3.2 Репарационни задължения](#)
- [4 Демографски последици](#)
- [5 Бележки](#)
- [6 Външни препратки](#)

Подготовка на договора[[редактиране](#) | [edit source](#)]

Българска делегация[[редактиране](#) | [edit source](#)]

- Територии, откъснати от България според Ньойския договор
- Територии, дадени на България според Ньойския договор

Границите на България след Ньойския мирен договор

През лятото на 1919 г. парламентът изпраща българска делегация при [Парижката конференция](#) на страните, победили във войната. Първите държавни мъже на България пътуват и пристигат подобно на военнопленници. Пътуват осем дни с влак за Париж без никакви удобства, като трябва да минат тъкмо през Белград, пазени през цялото време от офицери и няколко батальона сенегалски войници. Пристигат в Париж на [27 юли](#) и в продължение на два месеца не им е било разрешено да излизат от хотел „Шато дьо Мадрид“ без специални разрешения издавани със записване ден по-рано^[1].

Тя включва:

- Пълномощни делегати
 - [Теодор Теодоров](#), министър-председател и министър на външните работи и изповеданията, ръководител на делегацията
 - [Венелин Ганев](#), министър на правосъдието
 - [Янко Сакъзов](#), министър на търговията, промишлеността и труда
 - [Михаил Сарафов](#), дипломат
 - [Александър Стамболийски](#), министър на обществените сгради, пътищата и благоустройството
- Съветници
 - [Иван Евстатиев Гешов](#), депутат от Народната партия
 - [Иван Луков](#), началник-щаб на армията
 - [Богдан Морфов](#), директор на железниците
 - [Стефан Панаретов](#), посланик в Съединените щати
 - [Никола Сакаров](#), депутат от Българската комунистическа партия
 - [Димитър Цоков](#), дипломат
- Експерти
 - [Йордан Иванов](#), историк и археолог
 - [Йосиф Калев](#), председател на Дружеството на българските ционисти
 - [Димитър Михалчев](#), председател на Тракийското дружество

- [Димитър Мишайков](#), юрист
- [Янаки Моллов](#), агроном и икономист
- [Стефан Нойков](#), полковник от щаба на армията
- [Стамо Пулев](#), агроном
- [Никола Стоянов](#), директор на държавните дългове
- [Димитър Фурнаджиев](#), председател на Евангелистките църкви
- [Шефик Бей Шефкет Беев](#), лекар
- Други
 - [Надежда Станчова](#), преводач

Изготвяне на договора[[редактиране](#) | [edit source](#)]

В началото на март започват заседанията на комисията, която се занимава с Добруджанския въпрос, с румъно-Българската и Българо-сръбската граници. В средата на април става известно, че на конференцията, на която ще се подпише предварителният договор, няма да бъдат поканени делегати от България, Австрия и Турция.

В началото на юни румънски, сръбски и гръцки делегати подготвят условията за мирния договор с България, за да ги предоставят на Съвета на четиримата. В София достигат слухове, че България ще загуби в полза на Гърция придобивките си от Балканската война. Става все по-ясно, че от Българите ще бъдат отнети всички завоювани с цената на неизброими жертви територии. Нещо повече, под въпрос е дори опазването на старите, отпреди войната, граници на държавата. На 18 юни цар Борис III издава указ да се поправят разрушените стари погранични постове.

В Париж сръбската делегация обнародва меморандум, с който иска поправка на границата с България. Тази поправка предвижда към Кралство Сърбия да бъдат присъединени Видин, Белоградчик, Цариброд, Трън, Босилеград, Кюстендил, Струмица и Петрич - не само от "стратегически", но и от "национални" съображения.

Представителите на [САЩ](#) се противопоставят на такова отмъстително третиране на победените опасявайки се, че то ще предизвика нова световна война (както и става в 1939 г.). Президентът [Удроу Уилсън](#) настоява да се зачита прогласеният от него принцип за етническо самоопределение на териториите при следвоенното устройство, дори българска граница по линията [Мидия-Родосто](#) твърдо е подкрепена от САЩ,^[2] но Франция и Великобритания отхвърлят разумният подход на САЩ, в отговор на това президентът напуска конференцията и оставя само някои свои служители да участват в нея.

На 19 септември сутринта, в 10 часа и 25 минути, в министерството на външните работи на Франция Клемансо връчва официално на Българската делегация условията за мир. В 25-дневен срок Българската страна трябва да представи своите писмени възражения на Върховния съвет, който, след като ги разгледа, ще определи нов срок за окончателния общ договор на България.

Подписване[[редактиране](#) | [edit source](#)]

Стамболийски подписва Ньойския договор

Договорът е подписан на [27 ноември 1919](#) година от министър-председателя [Александър Стамболийски](#) от [българска](#) страна. След подписването, според някои медии, той счупва писалката заради тежките клаузи. Според други домакините му предложили да я вземе за спомен, но той отказал.

От страна на Антантата страни по договора са [Съединените американски щати](#), [Британската империя](#), [Франция](#), [Италия](#) и [Япония](#), посочени като основни сили, както и [Белгия](#), [Китай](#), [Куба](#), [Гърция](#), [Хиджаз](#), [Полша](#), [Португалия](#), [Румъния](#), [Сръбско-хърватско-словенската държава](#), [Сиам](#) и [Чехословакия](#).

Ньойският договор влиза в сила на [9 август 1920](#) година.

[Условия](#)[\[редактиране | edit source\]](#)

Териториални промени[\[редактиране | edit source\]](#)

Според договора България трябва да предаде на [Кралството на сърби, хървати и словенци](#) [Западните покрайнини](#) - села в [Кулско](#), областите около [Босилеград](#), [Цариброд](#) и [Струмица](#). Антантата поема под управление [Беломорска Тракия](#), но става ясно, че тя ще бъде дадена на [Гърция](#). Потвърждава се [румънското](#) владение над [Южна Добруджа](#).

Безпомощността на българската държава се използва безмилостно от нейните тогавашни съседи.

През лятото на 1919 г. Белград изпраща мемоар до френския премиер [Жорж Клемансо](#), където се настоява цялата българо-югославска граница от река [Дунав](#) до [Беласица](#) да се премести от 20 до 70 км навътре в територията на България с обща площ над 13 000 кв. км площ (вкл. Видин, Кула, Белоградчик, Грън, Цариброд, Босилеград, Кюстендил, Струмица и Петрич) и население от половин милион българи е наречено от Белград като „чисто сръбско”. Като допълнителни съображения били изтъкнати и стратегически мотиви за сигурност.

Гърция проявява претенции за Западна Тракия, въпреки че шест години по-рано, през 1913 г. дотогава османската област е претостъпена на България. През 1919 г. Атина решава да лиши София от беломорски излаз. Без значение остава българският контрааргумент, че липсва промяна в етническата характеристика на областта.

Румъния присъединява Южна Добруджа, въпреки противоречия между великите сили, но стратегическото положение на Румъния и отредената ѝ роля на поемащ буфер спрямо Съветска Русия, определят Румъния да стане първостепен балкански фактор.

Разнообразното население на Балканите става база за фалшифициране или преувеличаване числеността на дадена група. Възниква пазар за купуване на мнения на "независими" чуждестранни представители от Западна Европа. От голямата цена за "независимо" експертно мнение се възползват експерти от ниво политик, дипломат до интелектуалец, занимаващ се с история, етнология. Счита се че в този период започват фалшификации относно състава на населението в различните балкански региони^[1].

Военни клаузи[[редактиране](#) | [edit source](#)]

България няма право да притежава модерни военни технологии, флот и авиация, а задължителната военна служба е отменена. Сухопътните сили трябвало да не надминават 33 000 души, включително [полицията](#).

За сравнение през 2009 г. армията на България има състав от 32 000 души, като след 2011 г. се предвижда ново намаление до 24 000 души.

Репарации[[редактиране](#) | [edit source](#)]

[Репарациите](#), които България трябва да изплати на съюзниците според Ньойския договор, са в размер на 2,25 милиарда [златни франка](#). Те трябва да се изплащат на шестмесечни вноски на [Репарационната комисия](#), създадена с [Версайския договор](#), която от своя страна ги преразпределя между съюзниците. Първото плащане трябва да бъде направено на 1 юли 1920 година, а последното — на 1 януари 1958 година. През първите две години [лихвата](#) върху репарациите е 2%, а през следващите години - 5%. В сумата на репарациите са включени и евентуални финансови претенции към България от страна на нейните съюзници. Създадена е възможност Репарационната комисия да отлага или намалява плащанията, в зависимост от възможностите на България.^[3]

Освен паричните репарации, изплащани на Репарационната комисия, България трябва да компенсира съседните страни и с известно количество добитък:^[3]

Вид	Гърция	Румъния	Сръбско-хърватско-словенска държава	Общо
Бикове	15	60	50	125
Млечни крави	1 500	6 000	6 000	13 500
Коне	2 250	5 250	5 000	12 500
Мулета	450	1 050	1 000	2 500
Волове	1 800	3 400	4 000	9 200
Овце	6 000	15 000	12 000	33 000

В допълнение, ако Междусъюзническата комисия прецени, че това няма да бъде сериозна пречка за стопанския живот в страната, България трябва да доставя на Сръбско-хърватско-словенската държава по 50 хиляди тона [въглища](#) в продължение на 5 години, като компенсация за щети, нанесени на сръбските каменовъглени мини.^[3]

Изпълнение[[редактиране](#) | [edit source](#)]

Демонстрация срещу Ньойския договор, десет години след подписването му

Военни клаузи[[редактиране](#) | [edit source](#)]

България трябва да сведе войската си до 20 хил. души, жандармерията - на 10 хил., пограничната стража - на 3 хил. души, без право на тежко въоръжение. Редовната наборна армия се замества с платена наемна.

Репарационни задължения[[редактиране](#) | [edit source](#)]

Установената с Ньойския договор сума на репарациите от 2,25 милиарда златни франка е огромна за възможностите на българската икономика и държавен бюджет. Тя представлява 22% от цялото национално богатство по оценки за 1911 година, като по този показател репарациите са по-тежки от наложените на [Германия](#) с Версайския договор. Вноските по тяхното изплащане възлизат на 55% от целия държавен бюджет по това време. Невъзможността за изплащане на репарациите е известна още при сключването на Ньойския договор, поради което той предвижда тяхната бъдеща преоценка.^[4]

Една от основните задачи на [Междусъюзническата контролна комисия](#) през първите години от нейното съществуване е да извърши оценка на платежоспособността на България с оглед на реалистично преоценяване на репарациите. Този процес продължава до началото на 1923 година и създава значителна несигурност в стопанския живот на страната, като има значителен принос за обезценяването на [лева](#). През този период България изплаща значителни суми, включително задълженията си в натура към съседните страни.^[4]

На 21 март 1923 година българското правителство и Междусъюзническата комисия подписват споразумение, променящо изцяло структурата на репарационния дълг и отлагащо неговото изплащане. Преговорите са водени лично от министър-председателя [Александър Стамболийски](#), който се стреми да използва сключването на относително благоприятно споразумение в течащата по това време предизборна кампания. Макар че е постигнат пробив в системата на репарациите и че дългът на практика е редуциран значително, споразумението предизвиква силно недоволство сред българската общественост, която очаква по-големи отстъпки. Споразумението среща съпротива и във Франция, главно поради опасенията, че създава неблагоприятен прецедент по отношение на репарационния дълг на Германия, но след успеха си на изборите Стамболийски отказва да преразглежда неговите условия, в което среща и подкрепата на Великобритания.^[5]

Според споразумението репарационният дълг е разделен на две части. Транш Б в размер на 1,7 милиарда франка става безлихвен и изискуем след 1953 година. Останалите 550 милиона франка трябва да бъдат изплатени до 1983 година, като през първите 12 години се плащат само лихви, а изплащането на главницата започва от 1935 година. През първите години вноските са намалени до поносимото ниво от 27,5 милиона франка годишно.^[4]

Първото плащане по новото споразумение е направено на 1 октомври 1923 година. През следващите няколко години дългът е обслужван редовно, като сумата на репарациите не надхвърля 3,8% от износа, а ако се включат и другите плащания по договора - 6,6% от износа. Изплащането на репарациите се облекчава и от обезценяването на предвоенните

външни дългове. Така обслужването на всички външни дългове (довоенни и репарационни) през 1926 година възлиза на 19,5% от бюджета при 28,5% през 1914 година. За периода 1919-1929 година България изплаща общо 186,4 милиона златни франка задължения по Ньойския договор.^[4]

Най-тежкото практическо последствие от налагането на репарациите е, че те получават приоритет пред всяко друго задължение на държавата. Така тя може да емитира нови външни заеми само с разрешението на Репарационната комисия. На практика това е осъществено само при [Бежанския заем](#) (1926) и [Стабилизационния заем](#) (1928). Отпускането на тези заеми е в интерес на получателите на репарационни плащания, защото те дават възможност на страната да обслужва задълженията си, прехвърляйки част от репарационния дълг върху частни банки, главно американски и британски.^[4]

Ново пълно преразглеждане на репарациите е постигнато през януари 1930 година на [Хагската конференция](#). Транш Б е напълно премахнат, а транш А, чиято стойност с капитализираните от 1923 година лихви е 687,9 милиона франка, е намален на 415,2 милиона златни франка без лихва, платими до 1966 година при вноски за първите 20 години от 11,2 милиона франка. Премахната е възможността за бъдещо преразглеждане на репарациите, както и общата ипотека върху държавните приходи, предотвратяваща получаване на нови външни заеми.^[4]

Демографски последици[\[редактиране](#) | [edit source](#)]

От отделените територии в следващите 3 години в България пристигат над 100 хил. бежанци^[1]. 600 хиляди българи остават отвъд граница.

Бележки[\[редактиране](#) | [edit source](#)]

- ↑ Jump up to: ^a ^b ^c Александър Гребенаров: Ньойският договор от 1919 г. трябва да бъде като обица на ухото за всички български политици, 27 ноември 2009. Агенция "Фокус"
- ↑ Тодор Коруев, Драмите на България и Великите сили, ДУМА, 3. Юли 2010, брой 150
- ↑ Jump up to: ^a ^b ^c Section II — PART VII. REPARATION. ARTICLES 121 - 176. // Treaty of Neuilly. Посетен на 22 септември 2009.
- ↑ Jump up to: ^a ^b ^c ^d ^e ^f Аврамов, Румен. Комуналният капитализъм: Т.І. София, Фондация Българска наука и култура / Център за либерални стратегии, 2007. ISBN 978-954-90758-7-8. с. 293-304.
- ↑ Jump up [↑] Аврамов, Румен. Комуналният капитализъм: Т.І. София, Фондация Българска наука и култура / Център за либерални стратегии, 2007. ISBN 978-954-90758-7-8. с. 374-379.

Външни препратки[\[редактиране](#) | [edit source](#)]

[Общомедия](#) разполага с мултимедийно съдържание за: [Ньойски договор](#)

- ((en)) [Текст на Ньойския договор](#)
- ["100 години отвъд" - документален филм за Западните покрайнини БНТ, 28.11.2009,19:15](#)

Версайска система от договори

Основни

[Версайски договор](#) • [Сен-Жерменски договор](#) • [Ньойски договор](#) • [Трианонски договор](#) • [Севърски договор](#)

Последвали

[Рапалски договор \(1920\)](#) • [Рапалски договор \(1922\)](#) • [Лозански договор](#) • [Римски договор \(1924\)](#)

България в Първата световна война

Предхождащи събития	Югозападен фронт	Румънски фронт	Изход • Други	Личности
1912-1913				
<ul style="list-style-type: none">• Балканска война 1913• Лондонски мирен договор• Междусъюзническа война• Букурещки договор• Цариградски договор	1915 <ul style="list-style-type: none">• Нишка операция• Овчеполска операция• Косовска операция• Криволашко сражение 1916 <ul style="list-style-type: none">• Леринска операция• Струмска операция• Битолско настъпление• Битка при завоя на Черна 1917 <ul style="list-style-type: none">• Топлишко въстание 1918 <ul style="list-style-type: none">• Битка при Яребична• Дойранска епопея• Пробив при Добро поле	1916 <ul style="list-style-type: none">• Тутраканска битка• Битка при Карапелит - Кочмар• Бой при Добрич• Бой при Мустафа Ачи и Азаплар• Десант при Ряхово• Битка при Букурещ• Боеве при Кубадинската позиция• Букурещко настъпление• Морски бой при Балчик (1916) 1918 <ul style="list-style-type: none">• Брест-Литовски договор• Фокшанско примирие• Букурещки договор• Берлински протокол	Изход <ul style="list-style-type: none">• Солунско примирие• Владайско въстание• Ньойски договор Други <ul style="list-style-type: none">• Българско управление в Косово• Антивоенна пропаганда• Български репарации	<ul style="list-style-type: none">• Александър Протогеров• Аугуст фон Макензен• Борис Дрангов• Владимир Вазов• Георги Тодоров• Иван Колев• Климент Бояджиев• Константин Жостов• Кръстю Златарев• Морис Сарай• Никола Жеков• Пантелей Киселов• Стефан Тошев• Тодор Кантарджиев